

1 četvrtak, 26.02.2009.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 [Svjedok je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 09.05h

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju otvara zasjedanje.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim tajnicu da najavi predmet.

10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet

11 IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih.*

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Vidim da su svi optuženi

13 prisutni. Nema samo gospođe Tapušковиć iz Obrane gospodina Popovića.

14 Dobro jutro, gospodine McCloskey. Dobro jutro, gospodine Pandurević.

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Dobro jutro.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete ostati stajati, neće dugo

17 trajati, gospođu Fauveau. Vi ste zatražili uvrštavanje cijelog niza dokumenata

18 sa... putem podneska. Tužilaštvo je pozitivno na to odgovorilo; mi Vam

19 odobravamo Vaš podnesak. Hvala.

20 Izvolite, gospodine McCloskey.

21 SVJEDOK: VINKO PANDUREVIĆ [nastavak]

22 Unakrsno ispituje g. McCloskey: [nastavak]

23 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

24 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Dobro jutro,

25 generale.

26 SVJEDOK: Dobro jutro.

27

28

29

30

1 P: Jučer smo završili radeći sa dokumentom koji ne moramo danas staviti
2 na ekran. Tu smo vidjeli da se govori o redovnom borbenom izvještaju Zvorničke
3 brigade od 2. marta, gdje se govorilo o tome da je:

4 "Kolona civila i vojnika uočena sa tovarnim životinjama oko 08.30h, iz
5 smjera Udrča prema Konjević Polju. Da je na kolonu otvorena vatra svim
6 raspoloživim sredstvima."

7 O tome smo razgovarali. Sada ćemo preći na 4258, po 65ter. Riječ je o
8 dnevnom borbenom izvještaju iz korpusa. Upućen je Glavnom štabu. Malo niže, u
9 prvom... prvoj točki, stav 2, dakle, u ovo je točka 1: "Neprijatelj." Tu vidimo
10 istu frazu koja je upućena Glavnom štabu, jedino što je ispušten onaj dio gdje
11 se govori o civilima. Da li je Vama korpus rekao da ne otvarate artiljerijsku
12 vatru na civile ili da ne otvarate uopće vatru na civile? Da li je to posljedica
13 ovog bila?

14 O: Ja ne znam zašto je korpus ovako napisao kako je napisao. Al' ovo je
15 kolona koja se kretala iz pravca Tuzle prema Konjević Polju sa natovarenim,
16 odnosno tovarnim grlima i očito se je radilo o doturu municije i naoružanja za
17 snage na prostoru Konjević Polja. I to je jedan od razloga bio što je otvorena
18 vatra. Mi nismo imali nikada naređenje da otvaramo vatru po civilima, niti da ne
19 otvaramo. To je bilo jasno da ne treba po civilima otvarati vatru, nego samo po
20 vojnim ciljevima i vojnim objektima. A ova kolona je bila vojni cilj legitiman.

21 P: Moje pitanje, generale, je bilo: s obzirom da smo vidjeli da su oni u
22 svom izvještaju ispustili civile, da li ste... su Vam iz korpusa rekli da
23 prestanete otvarati vatru na civile?

24 O: Ja kažem da nisu mi ni naredili da otvaram vatru na civile ni da
25
26
27
28
29
30

1 prestanem da otvaram vatru na civile. I ovde nije otvorena vatra na civile, nego
2 otvorena vatra na ovu kolonu.

3 P: Da li su Vam rekli da ne navodite u izvještajima da otvarate vatru na
4 civile?

5 O: Ne. Pošto nisu rekli da otvaram vatru niti da ne otvaram vatru, nije
6 mi rečeno i šta da pišem u izveštaju.

7 P: U redu.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] 65ter, dokument 4243.

9 P: Riječ je dnevnom redovnom borbenom izvještaju Vašeg kolege,
10 potpukovnika Andrića. Datum je 2. mart. On opisuje situaciju u smislu u kom je
11 on uključen u ova dejstva. I ovdje vidimo, u točki 2 gdje opisuje kretanje
12 snaga, da je spaljeno selo ...

13 PREVODILAC: Prevodilac nije razumio ime.

14 G. McCLOSKEY:

15 P: /nastavlja se prethodni prevod/ ... a da se zatim sutradan
16 namjeravaju krenuti prema Paljevinama. Da li ste Vi i Andrić nakon borbi sa
17 Muslimanima palili ta sela?

18 O: Ne. Na mom pravcu dejstva sela nisu paljena. Ja ovaj teren dobro ne
19 poznajem, na kom je dejstvovô gospodin Andrić. Paljevine je jedan objekat
20 zemljišni i mislim da se može videti na ovoj karti ovde iza mojih leđa. To je
21 bilo na pravcu dejstva Andrićevih snaga. A ovo selo Gobelje, ja mislim da je ono
22 bilo mešovito selo i da je ono delimično ranije bilo spaljeno. Da l' on to
23 izveštava da je ono spaljeno ranije ili da je spaljeno u toku borbi, ja stvarno
24 ne znam.

25 P: Dakle, Vi ste bili svjesni i činjenice da su Andrićeve snage
26 jednostavno spalile selo?

27 O: Nisam ja bio svestan te činjenice. To je bio sasvim drugi pravac
28 napada i mi čak nismo bili ni u vidnom polju.

29
30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da pogledamo sada 4259, po 65ter.

2 P: Radi se o izvještaju Drinskog korpusa od istog dana od kojeg je bio i
3 Andrićev izvještaj. Želio bih skrenuti Vašu pažnju na paragraf broj 2, gdje se u
4 principu ponavlja ono što je rekao Andrić. Umjesto da se spominje spaljeno selo,
5 stoji da:

6 "Dio snaga brigade oslobodio selo Gobelje na frontu u rejonu Cerska."

7 Tu sad vidimo, kao što je bilo slučaj u onom Vašem prethodnom dokumentu,
8 da se tekst uređuje. Možemo li zaključiti da "osloboditi" u ovom konkretnom
9 dokumentu zapravo znači "spaliti"?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislio sam da se to razriješilo. Morate
11 imati strpljenja, gospodine McCloskey i svi drugi. Izgubili smo... Nešto se
12 događa s kompjuterima. U redu. Izgleda da sada opet radi. Da li još neko od Vas
13 ima te probleme?

14 Da li je riješeno?

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Na neki način. Imam transkript, ali ne
16 tamo gdje ga očekujem.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas da pomognete gospodinu
18 Haynesu. Ima li još neko taj problem? Da, sad je riješeno. Ispričavam se,
19 gospodine McCloskey, što sam Vas prekinuo. Da se vratimo na stranu 4, red 5, to
20 jest redovi 5 do 9. Tu sam Vas, naime, prekinuo. Pročitali ste dio ovog teksta
21 iz dokaznog predmeta 4259.

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle generale, možemo zaključiti, gledajući ovaj izvještaj Drinskog
2 korpusa, da kada Drinski korpus navodi da je selo oslobođeno, da se zapravo
3 misli spaljeno; je li to tačno?

4 O: Ne, ja ne mogu izvući takav zaključak kao Vi. Ovde na ovom pravcu
5 napada ja znam da je bilo dosta gubitaka. Da je bio jedan bataljon iz Krajine iz
6 1. krajiškog korpusa, da je negde oko 15 do 20 vojnika poginulo u ovim borbama.
7 Moglo je do paljenja sela i pojedinih kuća doći usled borbi.

8 Ali ja znam da su na obroncima Cerske, koja je bila većinska
9 muslimanska, bilo i srpskih sela. Selo Raševo koje se pominje, takođe, u
10 sledećem pa... dva pasusa niže je bilo potpuno srpsko selo, ali je u to vreme
11 bilo spaljeno i u njemu nije bilo Srba, i to je bio pravac dejstva srpskih
12 snaga. I mi smo uvek birali pravce napada tamo gde su bila srpska sela nekada,
13 jer nam je lakše bilo stvarati uspeh na tim pravcima.

14 P: Ali složiti ćete se sa mnom da je Drinski korpus uklonio termin
15 "spaljeno" i umjesto njega unio termin "oslobođeno"?

16 O: Pa, možda su oni se konsultovali s Andrićem. Možda je on... njegova
17 konstatacija se odnosila na taj deo srpskog sela koji je bio spaljen. Ja stvarno
18 ne znam, možda su i uklonili svesno. To je sad stvar nagađanja.

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da pogledamo sada 65ter, dokument 4244.

20 P: Još jedan izvještaj Vašeg kolege Andrića, od 2. marta 1993., Drinskom
21 korpusu. Želio bih skrenuti Vašu pažnju na nešto što se nalazi na dnu u verziji
22 na engleskom, a u verziji na B/H/S-u je na prvoj stranici. On tu navodi da je...

23 "U toku dana su specijalne jedinice 1. biračke brigade zauzele i
24
25
26
27
28
29
30

1 uništile selo Gobelje i time riješili lijevi bok glavnih snaga u napadu na
2 Cersku. Pri ulasku u selo, naši borci su našli naoružanje i drugu vojničku
3 opremu, kao i hranu i stoku koju je neprijatelj ostavio bježeći ispred naših
4 snaga. Ukoliko Zvornička brigada nastavi napad prema ranije navedenim objektima,
5 Udrč više neće biti opasan ni za jednu jedinicu."

6 Dakle, možemo iz ovoga zaključiti da ste Vi i Andrić djelovali u sklopu
7 iste operacije i relativno blizu; je li to tačno?

8 O: Ako pogledate ovu kartu iza mojih leđa, vidite Udrč. To je jedan
9 veliki, dosta visok planinski i pošumljen objekat i vrlo težak. Dominira celim
10 tim prostorom i ako se zauzme taj objekat, odnosno posednemo ga mi svojim
11 snagama, onda imamo taktičku prednost. Ja i Andrić jesmo dejstvovali u sklopu
12 jedne operacije, nismo bili u neposrednom borbenom dodiru. I on ovde sâm u prvom
13 delu izveštaja govori da će biti prinuđen da se povuče u svoju zonu ukoliko
14 snage Zvorničke brigade ne budu ubrzale svoje dejstvo.

15 P: Da li je Vaš odgovor "da"?

16 O: Da, jesmo dejstvovali zajedno u jednoj operaciji. To sam rekao.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da pogledamo 65ter, dokument 4245.

18 P: Riječ je 4. martu, nekoliko dana kasnije, Vaš izvještaj s Vašim
19 imenom. Mislim da tu piše "major Pandurević"; da li ste već bili unaprijeđeni u
20 tom momentu?

21 O: Ne, ranije sam unapređen, 7. januara, neovisno od bilo kakvih
22 borbenih dejstava.

23 P: U redu. Gledajući ovo, tu na naslovnoj stranici, prvoj stranici
24
25
26
27
28
29
30

1 ovdje na kompjuteru, vidimo jednako dobro slova kao u originalu, čak i bolje.
2 Htio bih skrenuti Vašu pažnju na...

3 S obzirom da ste opisivali tu dejstva, onda pod točkom 1 kažete da su
4 dejstva u smjeru Konjević Polje, /?Duge njive/ i još nekih drugih, /?Duge njive/
5 i Glodi, i dalje se navodi da su popaljeni objekti u Glodi.

6 Glodi su muslimansko selo u kojem je bila džamija. Da li su Vaše
7 jedinice spalile Glode, kao što je tu navedeno, objekte u Glodi?

8 O: Koliko ja znam, još u novembru mesecu ili oktobru, kompletan prostor
9 Kamenice, uključujući i Glode, bile u... zauzele jedinice Vojske Republike
10 Srpske. Ali je 6. i 7. novembra, taj prostor kompletan izgubljen i palo je i
11 Glodansko brdo. I to selo Glodi se nalazi tu. I ja u to vreme kad sam bio tamo
12 nisam primetio nikakvu džamiju. Na koje objekte se ovde govori da su popaljeni,
13 ja stvarno ne znam. Možda je reč i o nekim kućama, a možda je reč i o nekim
14 utvrđenim objektima za vatreno dejstvo i zaštitu.

15 P: Generale, da li ste rekli da niste sigurni na šta mislite kad se kaže
16 "oni"?

17 O: Sad ja nisam siguran na šta Vi mislite "oni". Možda prevod mi nije...

18 P: Prijevod koji smo mi čuli, generale, je bio taj da ste Vi... u
19 odgovoru na moje pitanje Vi ste rekli da: "Nisam siguran o kojim oni objektima
20 govore." Ali možemo ići dalje.

21 Vi ste sastavili ovaj izvještaj, to jest on je išao s Vašim potpisom; je
22 li tako?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Jeste, ali kad se kaže "objekat" u vojnom smislu, onda se misli na
2 objekte za vatreno dejstvo i zaštitu. A kuća je kuća. A vojni pojam je
3 "objekat". A misli se na objekte za vatreno dejstvo i zaštitu. Mogu biti
4 skloništa, mogu biti bunker, a i bilo je takvih objekata na Glodanskom brdu i u
5 Glodima.

6 P: A šta ste spalili u Glodima?

7 O: Pa, ja Vam kažem da kuće nisu spaljene u Glodima. Jer to je selo bilo
8 prazno. I Vi ste pomenuli džamiju. Ja džamiju tamo nisam video nikakvu.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U redu. Pređimo na sljedeći dokument,
10 65ter 4260.

11 P: Opet imamo izvještaj Drinskog korpusa Glavnom štabu i to od istoga
12 dana. Možemo vidjeti, to je na prvoj stranici verzije na B/H/S-u, a na dnu
13 stranice 1 u engleskoj verziji. Na dnu, dakle, prve stranice na engleskom. Tu
14 stoji:

15 "Da su dio... dijelovi Zvorničke brigade oslobodili Duge njive i Glodi."
16 Ponovo vidimo da je riječ "spaljeno" ponovo izostavljena. Recite - ponovo isto
17 pitanje - da li Vam je Drinski korpus rekao da ne palite ili Vam je rekao da ne
18 navodite da ste palili.

19 O: Pa, moj odgovor je isti kao i u prethodnom pitanju. Ovde je u mom
20 izvještaju bilo da su objekti popaljeni, zapaljeni. Nije bilo rečeno da su
21 zapaljene kuće i selo. A ovde kaže "osloboditi". Jer mi kad smo napadali, pa
22 zauzimali neke objekte, to smo nazivali oslobađanjem. Kad su to radili
23 muslimanske snage, oni su to isto zvali oslobađanje. Oni su rekli da su
24 oslobodili Kravicu. Mi smo rekli da smo oslobodili Konjević Polje. Vi sad možete
25 proći kroz Konjević Polje i videti kuće da nisu nikad paljene.

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, Vi niste spalili niti jednu kuću tokom te operacije?

2 O: Ukoliko je bilo vatreno dejstvo iz pojedinih utvrđenih zgrada, moglo
3 je doći do paljenja tih objekata i usled vatrenog dejstva, i u tom smislu ne
4 isključujem mogućnost da je neki... neka kuća u tom smislu i zapaljena.

5 P: Slučajno zapaljena, mislite?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pogledajmo sada 4247, po 65ter.

7 SVJEDOK: Vi ste dopunili moj odgovor. Ali ja moram reći, ovo nisam rekô
8 slučajno zapaljene, nego u toku borbi. Ako je bilo dejstvo, bilo je namerno
9 dejstvo po objektu iz kog je ispoljavana vatra.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

11 P: Naravno. Ponovo jedan izvještaj od nekoliko dana kasnije, od 10.
12 marta 1993. Nadam se da možete čitati originalnu verziju. Vaše ime ponovo... u
13 Vaše ime. Govorite o tome da je... da se događalo to i to. Znam da ste imali
14 priliku da pregledate ovaj dokument. Ustvari da Vas pitam: jeste li imali
15 priliku da pregledate ovaj dokument prije nego što sam Vam ga sada predao?

16 O: Pa, ja sam sve ove redovne borbene izveštaje čitô, ima onaj jedan CD
17 ili DVD, i tako da sam verovatno naišô na njega, ali u skorije vreme ga nisam
18 čitao.

19 P: Vi kažete tu na dnu:
20 "Predlažemo da se pri ovladavanju Konjević Polja kuće ne pale, već da se
21 nasele stanovništvom iz Tuzle i drugih krajeva."

22 O: Da, stoji to tako.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Koje to stanovništvo iz Tuzle?

2 O: Pa, Srbi koji su izbegli i koji žele da izađu iz Tuzle. A bilo je
3 izbeglica u Zvo... u Zvorniku već od pre.

4 P: Dakle, možemo na temelju ovoga zaključiti da se prije ovog Vašeg
5 izvještaja, da se... da su se kuće palile i uništavale?

6 O: Ja ponavljam da na mom pravcu dejstva nisu. Ali kad sam izašao na ove
7 položaje, na koji se navode na ovom delu, primetio sam da je sa pravca Cerske je
8 bilo dima i da je bilo paljenja. I ja sam zbog toga predložio na vreme komandi
9 korpusa, pre nego što smo krenuli u Konjević Polje, da se ne bi takve stvari
10 desile, jer bilo je ljudi koji su išli posle vojske, pa su palili neke objekte.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Pandureviću, prevodioci nisu
12 sigurni da su dobro čuli ono što ste rekli i da su dobro preveli. Mogu Vam ja
13 pročitati ovo što je tu napisano, pa Vi nam recite ako je to tačno. A ako je
14 nešto potrebno promijeniti, molim Vas naznačite to.

15 "Ponavljam da smo na mojem... pravcu djelovanja nisu bili. Ali kada smo
16 se pojavili na ovim položajima koji su ovdje navedeni, primijetio sam smjer...
17 iz smjera Cerske dima i dim i paljevinu, i zbog toga sam pravovremeno pokušao
18 predložiti komandantu korpusa ovo, prije nego što smo krenuli ka Konjević Polju,
19 da se to uradi... to jest, da se to ne uradi, jer je bilo vojske koja je
20 dolazila za nama i koja jeste palila."

21 SVJEDOK: Nije se radilo o vojsci, časni Sude, koja je išla za nama, nego

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se radilo o tim meštanima koji su nekad živeli na tim prostorima. Na samom ulazu
2 u Konjević Polje, sa pravca Drinjače, bilo je nekoliko srpskih kuća pre rata, i
3 one su u to vreme bile spaljene. I takvi meštani kada bi se vraćali, oni bi
4 znali da zapale neke muslimanske kuće.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] To je upravo, ovaj, što su... isto što su
7 mi rekli tu s lijeve strane moje kolege kako bi se to trebalo ispraviti.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

10 P: Dakle, niko od Vaših vojnika nije palio, nego sve srpski mještani?

11 O: Nisam rekao da nije niko. Moglo se je desiti da neko među tim
12 vojnicima bude čije je tu selo bilo ranije. Ali Vam mogu reći i ovo, da smo...
13 kada su jedinice VRS-a prošle kroz Konjević Polje, ja sam postavio punkt
14 policijski na ulazu u Konjević Polje da zabranim da bilo ko od meštana sa
15 opštine Zvornik ulazi na to /sic/ prostor i da možda pljačka i odnosi neku
16 imovinu. To je bila opština Bratunac. I znam slučajeve da su ljudi sa traktorima
17 išli obilaznim putevima preko brda i da je jedan čovek poginuo kad se je prevrno
18 sa traktorom i da su kuće u Konjević Polju ostale potpuno čitave. Sećam se i
19 slučaja da je moj pratilac uzio neki antenski kabal, kaže nema antenu za
20 televizor. Ja sam mu rekao: "Obesiću te sa tim kablom. Ostavi to tu." I nijedan
21 vojnik ništa nije uzeo.

22 P: Drugim riječima, ono što je ranije Andrić govorio o paljenju raznih
23 stvari i objekata, što nije uključeno u izvještaje Drinskog korpusa, to bismo
24 trebali jednostavno ignorirati i reći da su te paljevine... da su za njih
25 odgovorni mještani Srbi. To je ono što kažete Vijeću?

26

27

28

29

30

1 O: Da li su odgovorni vojnici pod komandom nekog od oficira, u ovom
2 slučaju Andrića, ili su odgovorni mještani? Postoji mogućnost da su odgovorni i
3 jedni i drugi. Ali da je bilo i jednog i drugog, bilo je sigurno.

4 P: Ali Vinko Pandurević za to nije odgovoran?

5 O: Nisam ja rekao to, gospodine McCloskey. Ukoliko se vode borbe za
6 pojedine objekte, kuće, zgrade, u kojima se nalaze vojnici Armije Bosne i
7 Hercegovine, i ako oni iz tih objekata pucaju na nas, to su vojni objekti. I mi
8 otvaramo vatru po njima, ispaljujemo granate, bacamo bombe, i od toga može doći
9 do paljenja. A ako je neki vojnik samovoljno zapalio kuću, po završenim borbenim
10 dejstvima, onda je to protivzakonito. I ako sam ja to znao, onda sam ja
11 odgovoran za to. U tome se slažem sa Vama.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da pogledamo sada jedan izvještaj UN-a
13 iz istog vremenskog perioda, 65ter 4252. To samo da vidimo na neki način što o
14 tome navodi UN. Prevod ovoga nemamo, pa ću... Mislím da će biti potrebno da
15 vidimo na ekranu. A ne, mislim da se... da je stigao ne vrijeme prijevod. Strana
16 broj 2 u verziji na engleskom, ali ćemo još neko vrijeme ostati na prvoj
17 stranici.

18 P: Vidjeli smo ovakve dokumente koji se šalje iz... šalju iz komande,
19 ustvari sjedišta u Zagrebu, komandi u Kiseljaku i opisuje situacija u raznim
20 sektorima. Ovaj sektor koji me ovdje zanima se nalazi na drugoj stranici, sektor
21 Tuzla.

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Molim da sada to pogledamo. To je na
23 prvoj stranici u verziji na B/H/S-u. Da, moramo se vratiti u verziji na B/H/S-u.
24 Na prvoj stranici u verziji na B/H/S-u, na drugoj stranici u verziji na
25 engleskom.

26

27

28

29

30

1 P: Tu gdje se govori o Tuzli, u tom dijelu.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda da se dolje malo uveća i za
3 generala da on to može čitati.

4 P: Onaj dio na koji sam Vam želio skrenuti pažnju, to je nekoliko redaka
5 niže od vrha:

6 "Prvi izvještaji o napadu armije... vojske bosanskih Srba na... u
7 Konjević Polje, došao je u jedanaest... stigao je u 11.24h. Granatiranje i
8 izvještaji o napadu nisu rastjerali stotine civila koji su opkolili vojsku
9 Britanskog bataljona. U 14.12h, da se on od... 9/12 je naveo da razmatra ponovo
10 svoje mogućnosti, a u 14.24 sata je zatražio da major Pandurević (lokalni
11 komandant vojske bosanskih Srba u Zvorniku) da se kod njega urgira da se
12 prestane sa granatiranjem jer su se pod paljbom zatekli civili. U 14.50A /sic/
13 sati jedna je granata pala i ubila dva civila i ozlijedila troje djece mlađe od
14 šest godina. Dvoje od njih su izgubili noge. U 15.30h, čuli smo da je BH C
15 Kiseljak naveo kako je vojska bosanskih Srba proce... u procesu provjere vatre.
16 Zatražena je sigurna putanja za *BritBat*, koja se takođe razmatrala.

17 U 15.45 sati došla je informacija da jedan Spart... vozilo Spartan
18 odvlačeno od strane Fodena, da su Sultan i Land Rover otprilike 300 metara
19 udaljeni i da ih i dalje okružuju civili. U 16.19h, Foden je dobio direktno...
20 indirektno pogođen sa šrapnelom u radiator. U 16.42h, još jedna granata je pala
21 na grupu civila pored Fodena, i od koje je poginulo 10 ljudi. Nije bilo
22 ozlijeđenih u Britanskom bataljonu. Tada je donesena odluka da se napuste Foden

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i Spartan i da se krene prema Zvorniku. Zbog promjene frekvencije u 17.00 sati
2 izgubljena je veza sa starješinama odreda B, 19.00h do 21.00h. Pretpostavljeno
3 je da se grupe /?još uvijek/ kreću.

4 Od 19.05h, došlo je do obavještenja da je starješina B9/12, da razgovara
5 sa onim BiH. Pretpostavili smo da se nalazi na ivici ostanka oko Cerskog džepa.
6 /kako je prevedeno/ Stiglo je odobrenje da se produži, a major Pandurević je
7 obaviješten da će grupa Britanskog bataljona uskoro prići linijama vojske
8 bosanskih Srba."

9 Da li se sjećate ovog događaja?

10 O: Ne znam koji je datum ovo?

11 P: Datum je 13. marta 1993, a izvještaj je od 12-og.

12 O: Ja se ovih detalja ne sećam. I artiljerija Zvorničke brigade nije
13 mogla osmatrati svoje dejstvo sa onih pozicija na kojima je bila. A da gađamo
14 nasumce i otprilike, to nikada nismo radili. Iz kog pravca je dolazila ova vatra
15 i da li je dolazila ovako kao što ovde stoji, ja ne znam, ali samo znam da je
16 ovaj gospodin bio zainteresovan za mene verovatno zato što je trebao da dođe u
17 pravcu Zvornika i da se približi našim položajima. I ja se sećam jedne grupe
18 vojnih posmatrača, među kojima je bio i jedan britanski oficir, jedan ruski i
19 čini mi se ukrajinski ili australijski, nisam siguran, koji su išli na to
20 područje tamo i koji su se posle vratili.

21 A naše dejstvo artiljerije po Konjević Polju nasumice nije bilo. Mi
22 nikad nismo dejstvovali bez osmatranja, a taj prostor niotkuđ nismo mogli
23 osmatrati. Prema tome, ja ove detalje ne znam.

24 P: Ja smatram da se ovdje ne radi o bilo kakvoj sporadičnoj paljbi, već
25 da se radi o ciljanoj... ciljanom... ciljanoj palj... paljbi na ljude. Da li mi
26 možete nešto reći o tome?

27

28

29

30

1 O: Ne, ne radi se o ciljanoj paljbi, kako Vi kažete. Jer kako ja mogu
2 znati gde se ko nalazi na tom širokom prostoru ako ne vidim uopšte taj prostor i
3 nemam informacija nikakvih. A plus toga, otišli su posmatrači za koje sam znao
4 da su otišli tamo. Pa, ne bih dejstvovô po njima. Moglo je doći dejstvo iz nekog
5 drugog pravca, sa one strane za koji nisu znali da su ovi vojni posmatrači
6 otišli u tom pravcu. I oni meni nikakav protest nisu tada uputili.

7 P: A ko drugi je mogao pucati artiljerijskom paljbom u pravcu Britanskog
8 bataljona i muslimanskog stanovništva u Konjević Polju?

9 O: Ja ne znam o kakvom je Britanskom bataljonu reč. Nikakav bataljon
10 britanski tam' nije... tada tamo nije bio, kol'ko ja znam. A bilo je moguće
11 dejstvo i sa pravca Cerske i sa pravca Kasabe. Iz pravca Cerske je mnogo lakše i
12 osmatrati prostor Konjević Polja nego sa pravca Zvornika, jer postoji jedan
13 masiv Banjevići iznad Drinjače od kojih se... zbog koga se niotkuđ ne... sa tog
14 pravca ne može videti Konjević Polje.

15 P: U redu. Nastavit ćemo. Dakle, nakon toga ste govorili...

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes.

17 G. HAYNES: [simultani prevod] Mislim da bi ovo možda bi... biti važno.
18 Mislim da tri slova "SQN" znači "eskadron" i mislim da je to jako važno u odnosu
19 na veličinu i snagu britanske armije u Konjević Polju.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

21 G. McCloskey: [simultani prevod] U redu. Mislim da se možemo s ovim
22 pozabaviti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi ste u Vašem direktnom ispitivanju govorili o generalu Morillonu. I
2 znamo da se to događa u martu 1993. godine. I Vi ste rekli na stranici 30808 da
3 Vam je "bila čast da budete u kontaktu sa jednim generalom vrlo visokog čina."

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sada bih Vas zamolio da pogledamo
5 dokument 65ter 4250.

6 P: I podcrtali smo dio o kojemu ću Vam postaviti pitanja. To je na
7 drugoj stranici na engleskom jeziku. I možemo vidjeti da je ovo još jedan
8 izvještaj koji ste Vi napisali 11. marta. Dakle, složiti ćete se da je to vrijeme
9 o kojem govorimo i kada ste bili u kontaktu sa generalom Morillonom i ostalima i
10 govorite o situaciji. I u 9. paragrafu kažete:

11 "Zbog veće frekvencije UNPROFOR-a, raznih humanitarnih organizacija i
12 drugih bitangi," to je prevedeno na engleski jezik, "tražimo da se ispred
13 komande korpusa i Glavnog štaba Republike Srpske odredi lice sa svim
14 kompetencijama, radi rješavanja kompletnih sporova na licu mjesta, a da se
15 komandant brigade ne bi više pojavljivao pred kamerama."

16 Dakle, generale, ako se vratimo na ono što ovdje piše to je zapravo
17 dobar opis onoga što ste Vi mislili i Vaših osjećaja u odnosu na UNPROFOR i na
18 njegove oficire u to vrijeme, zar ne?

19 O: Ne. Ovde se pominje UNPROFOR posebno i humanitarne organizacije, za
20 koje sam smatrao da imaju misiju i koju trebaju da rade i koja je od obostrane
21 koristi. Ali bilo je i raznih drugih i pojedinaca i grupa koje su se
22 pojavljivale iz razno-raznih razloga i koje su vršile pritisak i na komandu i na

23
24
25
26
27
28
29
30

1 vojsku i mi nismo mogli raditi svoje zadatke koje smo morali da radimo. I zato
2 sam ja tražio da se sa nivoa komande korpusa ova pitanja rešavaju.

3 P: Drugim riječima, kažete da Vi ne kažete ovdje da su UNPROFOR i
4 humanitarne organizacije bitange?

5 O: Ne, za njih ne kažem.

6 P: "Zbog veće frekvencije UNPROFOR-a, raznih humanitarnih organizacija i
7 drugih bitangi..."

8 O: Pa, ovaj ko je pisao ovo mogao je da napravi ovakvu grešku
9 gramatičku, ali sigurno se nije mislilo. Onda bi bila upotrebljena jedna reč, ne
10 bi se nabrajô niko posebno, nego bi stavili samo jednu reč za njih sve.

11 P: Dakle, to je netko drugi uradio. Međutim, Vi ste odgovorni za taj
12 izraz "bitange" koji se nalazi u Vašem službenom izvještaju koji ste poslali
13 Vašim nadređenima, zar ne?

14 O: Da, odgovoran sam ja za izveštaje, posebno za one ako sam ja
15 neposredno radio na njihovoj izradi. Ako sam ja operativnom dežurnom rekao
16 parafrazirajući neke reči, a on ih je ubacio na način na koji jeste, onda ja to
17 nisam video kad je taj izveštaj otišô da je otišô u ovakvom obliku. Da sam
18 video, ovo ne bi otišlo ovako sigurno.

19 P: Čuli ste kada sam pitao gospodina Jergovića što se dogodilo sa
20 džamijama na tom području. Kada sam ga upitao tko ih je uništio, sjećate li se
21 što je on odgovorio tada? Rekao je "idiot", mislim da je to rekao.

22 O: Ne sećam se. Ako je rekao tako, slažem se sa time.

23 P: Tko je uništio džamije u... na području koje ste oslobodili nakon ove
24 operacije?

25

26

27

28

29

30

1 O: Na pravcu dejstva snaga Zvorničke brigade, jedina džamija na koju smo
2 naišli bila je džamija u Konjević Polju. I posle oslobađanja Konjević Polja, ta
3 je džamija ostala cela, onakva kakva je bila i pre. Nakon nekoliko dana, neko je
4 tu džamiju srušio.

5 P: Tko?

6 O: Ne znam.

7 P: Dakle, Vaše jedinice su pomogle da se očisti... očiste ostaci
8 džamije, zar ne? Vi ste vidjeli dokument o tome.

9 O: Ti ostaci džamije su stajali godinu dana možda tu i više. I ja sam
10 vidio dokumente vezano sa time da je komandant korpusa ili, čini mi se, čak u
11 potpisu načelnik štaba, Skočajić, pukovnik, naredio komandi Zvorničke brigade u
12 zagradi stavio "načelnik inženjerije" da se uklone ostaci te džamije. I mislim
13 da je to bio zahtev od nekoga iz Vlade. Pošto to nije bilo na mom području, ja
14 sam pokušavao to izbeći i tražio sam gorivo za to da daju. I dugo je to trajalo
15 natezanje i traženje goriva dok se ti ostaci nisu uklonili. A da bi se podigla
16 nova džamija, ti bi se ostaci morali da uklone u svakom slučaju.

17 Ali i moj generalni stav kada je u pitanju rušenje kulturnih,
18 historijskih i verskih objekata su anticivilizacijski činovi, i tu nema nikakve
19 dileme. Ali ako bismo hteli biti potpuno objektivni i realni, a ne želimo
20 teorijom "zub za zub - oko za oko" opravdavati ove stvari, jer one opravdavanja
21 nemaju, ali je postojala jedna uzročno-posledična veza u svim ovim procesima. I
22 po mom viđenju, bilo bi najbolje kada bi Srbi sačinili spisak porušenih džamija,
23 a Muslimani spisak porušenih crkava i pomogli njihovu obnovu nakon rata. To bi
24 bio put ka pomirenju.

25

26

27

28

29

30

1 P: Koji je bio uzrok rušenja tih džamija i koji je bio efekat svega
2 toga?

3 O: Pa, efekat je loš. O uzrocima se može govoriti naširoko. Ljudi imaju
4 različite motive i ja verujem da je imô motiv neko da sruši tu džamiju, koji je
5 ranije imao kuću tu u tom selu, a da mu je kuća u međuvremenu bila spaljena. I u
6 Bosni Vam je čest slučaj da na istim temeljima se smenjuju džamije i crkve. Na
7 žalost, to nije nešto čim se može Bosna hvaliti, ali je tako.

8 P: Dakle, Vi kažete da su oni koji su uništavali te zgrade, građevine od
9 kamena ili od armiranog betona, da su za to krivi... krive individue, to jest
10 individualci iz... koji su nekada tamo živjeli?

11 G. HAYNES: [simultani prevod] O kojim džamijama mi točno govorimo? Za
12 sada smo čuli za jednu gamiju /sic/, da li gospodin McCloskey govori o više
13 džamija?

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možemo govoriti o Konjević Polju, ali
15 ja znam da je na tom području bilo uništenih i srušenih džamija.

16 G. HAYNES: [simultani prevod] Ali o kojem području govorimo? Da li
17 govorimo o cijeloj Bosni?

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Govorimo o području operacije "Proboj".
19 Ja bih mogao sada govoriti o svakoj džamiji ponaosob.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ali možemo zapravo govoriti samo o Konjević Polju, mislim da je to dobar
2 primjer. I mislim da nitko neće reći da se dogodilo nešto drugo sa džamijama na
3 cijelom teritoriju Republike Srpske. Mislim da to nitko ovdje nema namjeru
4 kazati.

5 P: Dakle, generale, Vi zapravo kažete da su bivši stanovnici tog
6 područja zapravo ti koji su, po svojoj prilici, odgovorni za rušenje džamije u
7 Konjević Polju, na primjer?

8 O: Ja sam rekao da takvi ljudi mogu imati motiv za to. Ali ja kad sam
9 napustao Konjević Polje, džamija je tu ostala. I ko je nju posle srušio, ja
10 stvarno ne znam.

11 P: Čuli ste novosti o džamiji u Banja Luci... o džamijama u Banja Luci i
12 da je Republika Srpska preuzela odgovornost za to; i ovdje se radilo o džamiji
13 koja je bila zaštićena UNESCO-m. Da li mislite da se tu zapravo radi o jednom
14 organiziranom uništavanju džamija i to isto tako se odnosi na džamiju u Konjević
15 Polju?

16 G. HAYNES: [simultani prevod] Ne razumijem o čemu se radi. Dakle, netko
17 tko je u zatvoru trebao bi slušati novosti na kakvim... na kakvim medijima,
18 gdje? Ne znamo o čemu se radi. Treba mu pokazati dokument.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi isto tako nismo čuli za to. Mi znamo
20 samo ono što smo čuli ovdje u ovoj sudnici.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ukoliko on ništa o tome ne zna, on ne
22 može odgovoriti na pitanje, slažem se.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ali Vi ne možete postavljati
24 pitanje o nečemu što se nalazi u nekim novinama, o čemu se govori u medijima,
25 a što se ne nalazi u spisu. Ja govorim samo sebi, mislim da jednostavno: ono što
26 nije u spisu, za nas ne postoji.

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja jednostavno vjerujem da ovo ima veze
2 sa onim što se događalo i to govorim zaista iskreno. Međutim, nastavit ću.

3 P: Dakle, Vi niste čuli za tu novost, ovu vijest o kojoj sam upravo sada
4 govorio?

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Upravo ste mu rekli da ne može postaviti
6 to pitanje, a on baš postavlja to pitanje. Mislim da ovo, zapravo, se ne može
7 prihvatiti.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Možete nastaviti, gospodine
9 McCloskey.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sada ćemo pogledati dokument 65ter...
11 Oprostite, ne taj dokument. Pogledat ćemo jedan drugi dokument, 65ter 4288.

12 P: Dakle, kao što vidimo, ovo je dokument od 24. februara 1994. godine
13 iz Drinskog korpusa, gdje se traži da se "uklanjaju ostaci porušene džamije u
14 Konjević Polju." Naređenje. Dakle, naređenje je upućeno Zvorničkoj brigadi i
15 tražite:

16 "Da se mehanizac...mehanizacijom inženjerijske čete Vaše brigade odmah
17 pređe na uklanjanje ostataka porušene džamije u Konjević Polju. Ostatke džamije
18 deponujte na najbliže mjesto gdje se deponuju otpadni materijali."

19 Dakle, da li je ovo naređenje o kojem ste maločas govorili?

20 O: Da, jeste.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U redu. A sada ćemo pogledati dokument
2 65ter 4289.

3 [Pretnosno vijeće i sekretar se savjetuju]

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Oprostite što sam Vas prekinuo,
5 gospodine McCloskey, međutim imali smo tehnički problem. I samo sam htio
6 provjeriti da li se radi o nečemu što se trenutno dogodilo ili je bolje da sada
7 pređemo na pauzu.

8 [Pretnosno vijeće i sekretar se savjetuju]

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možemo malo pričekati. Netko ovdje ima
10 mobilni telefon i čuo sam *beep* SMS poruke koja je nekome upravo stigla. Ili se
11 radi o satu?

12 [Pretnosno vijeće i sekretar se savjetuju]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, mislim da je problem ozbiljniji
14 nego što smo mislili. I dakle, trebat će malo vremena da ga ispravimo. Uzeti
15 ćemo pauzu od 25 minuta i ukoliko problem nije riješen, onda ćemo vidjeti što
16 ćemo dalje. Dakle, zasada uzimamo pauzu od 25 minuta.

17 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molimo ustanite.

18 ... Početak pauze u 10.01h

19 ... Sjednica nastavljena u 10.29h

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

21 Izvolite sjesti.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, da nastavimo.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

24 P: Generale, bavili smo se dokumentom koji je Drinski korpus... kojim je
25 Drinski korpus izdao naređenje Vašoj brigadi da ide da raščisti ruševine koje su
26 ostale iza džamije. Kako se dogodilo da je Zvornička brigada dobila zadatak
27 vezan za džamiju u Konjević Polju koja je, koliko mi znamo, bliža Bratuncu?

28 O: Pa, jeste. Da je u to vreme postojô 5. inžinjerijski bataljon u
29 Konjević Polju, sigurno bi on dobio taj zadatak. A verovatno je komanda korpusa

30

1 računala da inženjerijska četa Zvorničke brigade ima više mašina nego što ima
2 Bratunačka brigada, pa je onda Zvorničkoj brigadi dala taj zadatak.

3 P: Nekoliko mjeseci ranije Zvornička brigada je i oslobodila Konjević
4 Polje, zar ne?

5 O: Ne, nekoliko meseci, nego jedanaest meseci ranije.

6 P: Hvala na tome. Kao što znate, pronašli smo tri dokumenta u kojima Vi
7 podnosite zahtjev za gorivo. Posljednji nosi 65ter broj 4291, od 28. februara.
8 Ova druga dva su od 24. februara, to je 4289 po 65ter, i onda 25. februara, koji
9 po 65ter spisku nosi broj 4290. Ali da pogledam samo ovaj posljednji, dakle
10 4291, tako ćemo uštediti na vremenu. Najbolje bi možda bilo da to jednostavno
11 imamo na ekranu. Tu možete vidjeti pod brojem 9:

12 "Ponovno tražimo 300 litara nafte za uklanjanje ostataka džamije."

13 Da li ste na kraju obavili taj posao?

14 O: Pa, mi smo pokušavali da se ne bavimo tim poslom i kad bi god zvao
15 neko iz komande korpusa da pita je li to urađeno, mi bismo tražili gorivo.
16 Vadili smo se na neki način na to. Na kraju, ja mislim da su ipak ti ostaci
17 uklonjeni od strane inženjerijske čete Zvorničke brigade.

18 P: U redu. Da pogledamo sada godinu 1995. Puno vremena je provedeno u
19 ispitivanju o tim pitanjima, nije potrebno da tako detaljno to razmotrimo, ali
20 ima nekoliko stvari koje bih htio da detaljno pregledamo.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sjećate se što ste rekli o direktivi broj 7.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pogledajmo sada dokument 40...

3 PREVODILAC: Ispravka prevodioca: 203 po 65ter.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Riječ je o dokumentu Drinskog korpusa

5 od 20. marta 1995. godine.

6 P: Kao što ste već rekli, riječ je o tome da je Drinski korpus

7 preuzeo... prilagodio direktivu 7 tako da se odnosi na dejstvo Drinskog korpusa.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dakle, 6. strana na engleskom, 3. u

9 verziji na B/H/S-u, molim.

10 P: U ovom djelu koji nosi naslov "Zadaci Drinskom korpusu", a prije onog

11 dijela koji se odnosi na zadatke jedinica. I tu sad imamo čuveni ili

12 zloglasni... zloglasne formulacije. Želim Vam postaviti nekoliko pitanja o

13 njima.

14 "Planiranim i promišljenim borbenim dejstvima stvoriti nepodnošljivu

15 situaciju totalne nesigurnosti, bez ikakve nade za dalji opstanak ili život

16 stanovnika u Srebrenici i Žepi."

17 Što Vama to znači?

18 O: Pa, o tome je bilo dosta reči tokom suđenja i ja sam u svom glavnom

19 ispitivanju o ovome dosta govorio. Ja polazim od ovoga da je enklava Srebrenica

20 nastala zahvaljujući tome što nije demilitarizovana 28. divizija, odnosno što

21 ona kao takva nije uklonjena sa tog prostora, nego je svojim borbenim rasporedom

22 i linijom fronta formirala enklavu ili potpuno izdvojenu celinu i u

23 teritorijalnom, geografskom i etničkom smislu.

24 Šta je autor ove direktive mislio kada je naveo ovu rečenicu o kojoj se

25 puno govori, ja mogu da pretpostavim. I rekao sam već da je glavni krivac za to

26 stanje, teško stanje stanovnika u enklavi Žepa, bila 28. divizija, da je bilo

27 raskola unutar političkog i vojnog rukovodstva u samoj zaštićenoj zoni i da je

28

29

30

1 bio pokušaj od strane VRS-a produbljavaње tog sukoba, kako bi se oni koji žele
2 dalju borbu u tom sukobu bili poraženi i da bi ta enklava izgubila smisao
3 enklave i da bi taj narod tu mogao da živi.

4 Međutim, prema doktrini bivše JNA, postoji još jedna vrsta borbenih
5 dejstava koja se može podrazumjevati pod ovom rečenicom, a to su takozvana
6 diverzantska psihološko-propagandna dejstva, koja su sračunata na podrivanje
7 morala žive sile neprijatelja, delovanje na njegovu svest, na njegov moral,
8 izazivanje straha i nesigurnosti, a to se ostvaruje putem propagande, medija,
9 pisanih letaka, radio emisija itd.

10 P: Generale, ovdje piše "planskim i osmišljenim borbenim aktivnostima,"
11 pa se dalje ovo navodi. Recite da li se tu misli na to da se za cilj uzima
12 civilno stanovništvo Srebrenice i Žepe.

13 O: Pa da misli, to bi pisalo tako.

14 P: Dakle ove riječi "stvoriti uslove totalne nesigurnosti,
15 nepodnošljivosti i besperspektivnosti daljeg ostanka i života meštana u
16 Srebrenici i Žepi", dakle, ovaj termin "meštana", Vi smatrate da se tim ne
17 podrazumijeva civilno stanovništvo?

18 O: Pa, meštani jesu civilno stanovništvo. I pokušava se sad iznutra da
19 to civilno stanovništvo učini neki korak da to političko rukovodstvo i vojno
20 rukovodstvo u Srebrenici prestane njih više tretirati kao svoje zatočenike.

21 P: Molim Vas da odgovorite na moje pitanje?

22 O: Odgovorio sam.

23 P: Da li Vi ovo tumačite kao uzimanje civilnog stanovništva kao cilja i
24 to od strane Srba?

25 O: To je sad novo pitanje. Uzimanje civila kao cilja od strane Srba,
26
27
28
29
30

1 nije to to. Moglo se diverzantsko-psihološko-propagandnim dejstvima delovati na
2 to stanovništvo, da ono utiče na vojne i civilne vlasti Srebrenice. Jer da,
3 ponavljam, da nije 28. divizije bilo tamo, ne bi bilo uopšte ni jedinica VRS-a
4 oko enklave.

5 P: Dakle, pretpostavljam da ne vidite ništa pogrešno, nezakonito ili
6 vojno neprimjereno u ovoj rečenici?

7 O: Ma, sama rečenica po sebi je tako sročena da ona izaziva različite
8 konotacije, a pre svega konotacije koje su nezakonite.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, samo da Vam kažem
10 kako će stvari izgledati. Sljedeća pauza je u 11.50h... 11.50h.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

12 P: Generale, ne tražim od Vas sada akademski profesorski odgovor. Tražim
13 Vaše mišljenje od Vas kao vojnika, generala. Da li tu ima nešto pogrešno u ovoj
14 formulaciji, po Vašem mišljenju?

15 O: Pa ima, u svakom slučaju. Rekô sam to već.

16 P: A što?

17 O: Pa, ova rečenica koja kaže ovde. Ja ne vidim razlog da treba stvoriti
18 nepodnošljive uslove stanovništvu da bi se ostvario vojni cilj. Možda je to bio
19 indirektni pokušaj da se na neki način deluje na 28. diviziju, ali ja se ne bih
20 vraćao. Ovo nije nepoznat slučaj u istoriji ratovanja. I pre ovoga i posle
21 ovoga.

22 P: Dobro. Mislim da neću više postavljati pitanja na ovu temu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da se vratimo sada na jedan dokument koji 65ter spisak... na 65ter
2 spisku je broj 2920. Datum je 25. april 1995., dakle mesec ili tako nešto nakon
3 prethodnog dokumenta. Riječ je o dokumentu u kojem se govori o "poturicama".
4 Nećemo se ponovo baviti tom temom. Ono što sam Vas želio pitati tiče se poruke,
5 konkretne poruke koju sam ja tu uočio, identificirao. Na prvoj stranici verzije
6 na engleskom, a i na B/H/S-u, vidjet ćemo tri izdvojena segmenta na koje Vam
7 želim skrenuti pažnju. Prvi je odmah na vrhu:

8 "Došao je trenutak kada se odlučnom i uspješnom akcijom naših snaga
9 konačno rješava pitanje oslobađanja srpske zemlje od poturica na ovim
10 prostorima."

11 U tom istom paragrafu nešto niže:

12 "Oni su nam dali jedinstvenu šansu da ih odgurnemo jednom zauvijek od
13 nas, jer su sami to tražili, i da ih stavimo pod kontrolu u ovom području."

14 I u sljedećem paragrafu stoji:

15 "Odgovarajući odgovor naših snaga znači da smo shvatili da neće biti
16 mira i bezbednosti u Semberiji i u ovom području dok poturice ne budu potpuno
17 poražene."

18 Ove tri tvrdnje slične su, barem po svojoj ideji, onome čemu smo vidjeli
19 u direktivi 7...

20 O: Nisu slične uopšte.

21 P: ... naime, da planiranim i promišljenim borbenim dejstvima treba
22 stvoriti totalnu nesigurnost. Tu se najavljivala ideja upućivanja, to jest
23 pokretanja dejstava protiv Muslimana u tom periodu. Sada vidimo da je to nešto
24 što dolazi iz, da tako kažem, s Vašeg praga, naime, da je došlo vrijeme da se
25 poraze Muslimani, poturice, i da ih se istjera iz tog područja. Slične su to
26 ideje; zar nisu?

27

28

29

30

1 O: Ma, nisu slične ideje. Vi pogledajte datum ove informacije, kada je
2 sačinjena. To je bilo u toku operacije "Spreča". Jer prethodno je bilo potpisano
3 primirje, koje je trajalo skoro tri mjeseca; i onda su ga narušile Muslimanske
4 snage, krenule su u ofanzivu. I mi smo morali odgovoriti na tu ofanzivu. To je
5 ne znam koje po redu primirje bilo i koje nije ispoštovano.

6 Prema tome, ako smo mi shvatili da je cilj rukovodstva Muslimana u Bosni
7 i Hercegovini stvaranje unitarne Bosne i Hercegovine, sa dominantnim islamskim
8 faktorom i islamskom vlašću, Srbi su se od toga morali braniti. Mi nismo imali
9 drugog izbora. Nije niko mislio proterati negde Muslimane iz Bosne ili Srbi da
10 odu iz Bosne. Mi i danas živimo zajedno na tom prostoru i uvek ćemo morati
11 živeti tu, ali uz poštovanja prava svih. U pitanju je identitet, ništa drugo.

12 P: Dakle, stvaranje uvjeta nemogućnosti života za civile u Srebrenici i
13 Žepi nije nikako i ni na koji način povezano sa ovom idejom oslobađanja srpskih
14 krajeva od "poturica"?

15 O: Pa, Muslimani i danas žive u Srebrenici. To je u očit dokaz da nije
16 taj cilj bio. Cilj je bio da oni shvate da je njima nepodnošljiv život dok god
17 postoji 28. divizija i dok postoji ta enklava. Da nije bilo 28. divizije tamo,
18 oni bi živeli normalno, kao i svi ostali stanovnici na tom području.

19 P: Mislite da bi general Mladić dopustio Muslimanima da ostanu živjeti u
20 Srebrenici?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ne znam šta bi on uradio, da l' bi on mogao da odlučuje o tome
2 ili ne. Ali ja se sećam da je i u pripremi pregovora za Dejton i okončanje mira,
3 odnosno rata u Bosni i Hercegovini, bio predlog srpske strane da te enklave, i
4 Goražde, i Žepa, i Srebrenica, ostanu tu gde jesu, normalno, i da pripadnu
5 Muslimanima i u teritorijalnoj podeli.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pogledajmo dokument 4256 po 65ter,
7 molim.

8 P: Ponovno, riječ je o dokumentu gdje se spominju "poturice". Zamolit ću
9 da pogledate, to je u verziji na engleskom, barem, na drugoj stranici, a pri
10 samom je kraju verzije na B/H/S-u, drugi paragraf od dna. Gdje stoji:

11 "Zadatak Zvorničke brigade je da u sadejstvu sa ostalim snagama
12 'dokusuri' poturice na Zečijoj kosi i Vitinici i time razbije sve iluzije
13 poturica o nadi da će tu ostati."

14 Ovo je još jedan dokument za koji potvrđujete da je Vaš dokument.
15 Oprostite na tome kako to izgovaram, ova područja Zečije Kose i Vitinice, jesu
16 li one obuhvaćene operacijom "Spreča"?

17 O: Dobro i... Dobro izgovarate ova imena objekata. To je jedno... jedan
18 planinski masiv Zečija kosa i Visoka glava, odnosno Visoka glavica. To je linija
19 fronta i tu su se vodile borbe. I mi smo tu porazili te snage na tom prostoru.
20 Ne misli se uopšte na stanovnike ni Teočaka, ni Tuzle, ni Kalesije, ni bilo koje
21 druge, nego na ove borbe sa kojima smo vodili borbu. I ovo je informacija o
22 borbenim uspesima.

23 P: Dakle, "poturice" uvijek se odnosi na vojnike, na borce?

24 O: Pa, ja sam rekao da je taj izraz upotrebljen za one i odnosi se na
25
26
27
28
29
30

1 one koji su postupali na isti način, kao što su to postupali nekad Osmanska
2 imperija, prisiljavajući hrišćane... hrišćane da pređu na islam. Svi koji su tu
3 ideju imali u ovome ratu, mi smo ih tako nazivali. A Alija je imao tu ideju. I
4 to je javno govorio i pisao.

5 P: U redu. Idemo dalje. Strana 3089 /?30809/ transkripta. Tamo ste
6 rekli, kada se govorilo o konvojima:

7 "Brigada nije imala ovlaštenje da odobri ili zabrani prolazak konvoja.
8 Ljudi koji su bili na kontrolnim punktovima trebali su se samo držati
9 uobičajenih postupaka kada se dobije obavijest da stiže konvoj i da se treba
10 provjeriti sadržaj, to jest što konvoj nosi."

11 Dakle, Vaša brigada je izvršavala ona naređenja koja su se ticala
12 konvoja i nije radila ništa drugo osim držala se naređenja, niste samostalno
13 ništa činili; je li tako?

14 O: Da. I ako je trebalo propustati ili ako je trebalo vratiti konvoj,
15 naređenje bi dobili i zavisi kakvo je naređenje po njemu bi postupali.

16 P: A taj postupak je odredio Drinski korpus... Vi ste... i Glavni štab,
17 a Vi ste ispunjavali njihova naređenja?

18 O: Da. Ja sam to tako razumeo da taj lanac je išao od Glavnog štaba
19 preko korpusa do brigada. A videli smo ovde da je kasnije to prošireno i na
20 nivou državne... na osnovu onoga koordinacionog tela.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U redu. Samo jedan dokument u vezi sa
22 ovim. Dokazni predmet 5D00321.

23 P: 4. april 1995., jedan od Vaših izvještaja komandi Drinskog korpusa.
24 Zamolit ću da u verziji na B/H/S-u okrenemo 2. stranicu. To je također na 2.
25 stranici u verziji na engleskom. Dokument je sa Vašim imenom; navodi se da su...

26

27

28

29

30

1 da je konfiscirana određena količina predmeta, kućanskih predmeta, šampona,
2 deterdženti, peškiri. Radi se o vozilu sa dvije osobe. Cigarete također.

3 Jeste li dobili naređenje da zaplijenite taj materijal od ove dvije
4 osobe koje su išle za Srebrenicu?

5 O: Pa, sigurno da jesmo. Jer da smo samovoljno to uradili, ne bi
6 izvestili. Jer ovo je izveštaj šta je urađeno po naređenju.

7 P: U redu. Idemo dalje.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] 65ter broj 107, molim. Riječ je o
9 dokumentu s kojim ste se već upoznali, svi ga znamo, o njemu ste govorili.
10 Nećemo se predugo baviti tim dokumentom.

11 P: Riječ je o planu napada za Srebrenicu od 2. jula, dokument generala
12 Živanovića. Molim da pogledamo 3. stranicu u verziji na engleskom, 2. u verziji
13 na B/H/S-u, točka 2. Tu vidimo da:

14 "Komanda Drinskog korpusa, u skladu sa direktivom 7 i 7/1 i na osnovu
15 situacije u zoni odgovornosti korpusa, ima zadatak da slobodnim snagama izvodi
16 ofenzivna dejstva u dubini zone, gde je /nerazgovijetno/ da što prije razdvoji
17 enklave Žepa i Srebrenice i suzi ih na gradsko područje."

18 U to vrijeme, šta ste Vi smatrali da to znači to "suziti ih na gradsko
19 područje"?

20 O: Prvo sam znao da ih treba razdvojiti. A to razdvajanje znači sprečiti
21 svaku komunikaciju snaga između žepe i Srebrenice, između Žepačke brigade i
22 snaga u Srebrenici.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A drugo, suziti na gradsko područje, s obzirom da sporazumom o
2 demilitarizaciji nije jasno bilo precizirano koje su granice enklave i tu je
3 bilo dijametralno suprotnih shvatanja strana potpisnica sporazuma. I za mene je
4 gradsko područje bilo područje grada i onih prigradskih urbanih naselja.

5 P: Dakle, okolo naselja u kojima smo svi mi bili, smatrate da je to isto
6 gradsko područje?

7 O: Vidite, kad se govori o enklavi, ja ostajem pri svom shvatanju da bi
8 trebalo položaje 28. divizije potisnuti na ove linije u kojima sam rekao. Jer
9 oni su činili enklavu, a ne stanovnici koji su živeli na različitim mestima i u
10 selima.

11 P: Prošli smo kroz to i nema potrebe da idemo kroz to ponovo, osim što
12 bih želio da čujem odgovor na moje pitanje. Da li, dakle, smatrate da je
13 područje sa zaseocima, da li je i to uključeno u ovo gradsko urbano područje?

14 O: Ne zaseoci, prigradska naselja. A iz zadatka koji je dat jedinicama
15 se vidi na koju liniju trebaju jedinice izaći i to je mnogo dalje od samog
16 gradskog područja. To je Alibegovac, Kak, Živkovo brdo, Rajine. To nije gradsko
17 područje.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zamolit ću da nazove... da ponovite
19 imena tih naselja koja ste spomenuli, polako.

20 SVJEDOK: Da, časnih Sude. Linija na koju su trebale da izbiju jedinice
21 koje su učestvovala u aktivnim dejstvima oko Srebrenice jeste: Alibegovac-Kak-
22 Živkovo Brdo-Rajine... Živkovo brdo, treće, i Rajine. To su objekti koji su
23 daleko od samog grada.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

2 P: Dakle, što su trebali uraditi u urbanom... na urbanom području, na
3 gradskom području?

4 O: Ne bi bilo moguće ni celishodno, sa taktičkog i vojnog aspekta,
5 pomerati liniju fronta VRS-a na urbani deo grada. Neodrživi bi položaji tu bili.
6 Ovo su jedini objekti, koje sam ja nabrajao, a koji daju taktičke mogućnosti
7 efikasne odbrane i ispada 28. divizije iz enklave.

8 P: Dakle, Vi zapravo ne mislite da se ovo naređenje odnosi na gradsko
9 područje, već na parametre ciljeva koji se... koji su zapravo izloženi u tom
10 naređenju?

11 O: Pa, on je o zadatku, autor dokumenta, rekao "suziti enklave na
12 gradsko područje", a onda je dao na koju liniju da izbiju jedinice. Prema tome,
13 nije ista linija na koju trebaju doći jedinice i urbano područje. Nije urbano
14 područje samo *city*, centar grada. Urbano je područje i prigradska naselja.

15 P: Prigradska naselja oko Srebrenice?

16 O: Pa, na ulazu u Srebrenicu, pre hotela "Domavija", ima jedno selo koje
17 se vezuje za grad. Imate... Potočari se nastavljaju bukvalno na Srebrenicu.

18 P: Dakle, Vi kažete da gradsko područje o kojemu se govori u ovom
19 dokumentu, da je to područje koje je definirano, koje se odnosi na definirane
20 zadaće, na to područje?

21 O: Ja govorim na koje je pozicije trebala da dođe Vojska Republike
22 Srpske. A sve izvan tih granica prema gradu Srebrenici bio bi prostor u kom bi
23 operisala 28. divizija i živelo stanovništvo. To je ipak nešto drugačije nego
24 urbani deo o kome se govori u tački 2 ove zapovesti. Znači, ni autor teksta nije
25 bio precizan.

26

27

28

29

30

1 P: Tužitelj smatra da je autor ovog teksta znao što radi, točno znao što
2 radi. Vi se ne slažete s tim, ali ja ću Vas nešto drugo pitati. Vi ste znali da
3 je hiljade izbjeglica živjelo u Srebrenici, u enklavi, van grada i u gradu, kao
4 i u selima oko grada, zar ne?

5 O: Ja sam znao da živi tamo stanovništvo. U kom broju, nisam znao, jer
6 nisam bio zain... Nisam se bavio tim produ... područjem. Ali ako bi se to
7 primenilo na urbani deo grada, znajući kakva je Srebrenica kao grad, onda bi ti
8 svi ljudi bili saterani na ulicu, pošto je jedna glavna ulica i dve sporedne.
9 Šta bi to bilo, na šta bi to ličilo?

10 P: Generale, ja sam Vas upitao da li ste znali da izbjeglice žive u
11 Srebrenici i oko Srebrenice. To je bilo moje pitanje.

12 G. HAYNES: [simultani prevod] Ali on je već odgovorio na pitanje. I to u
13 retku 7.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey. Ja mislim da je
15 svjedok odgovorio na to pitanje.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, on je znao da tamo živi
17 stanovništvo. Ali ja sam ga upitao o izbjeglicama. I mislim da to apsolutno nije
18 ista stvar.

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Ako on nije odgovorio onako kako Vi hoćete
20 da odgovori, ne znači da nije odgovorio.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi se slažemo s tim. Na drugu stranu,
22 sada je gospodin McCloskey napravio razliku, jasnu razliku između naroda

23
24
25
26
27
28
29
30

1 općenito i izbjeglica, i sada traži odgovor Vašeg klijenta o toj kategoriji
2 ljudi. Dakle gospodine Pandureviću, možete li odgovoriti na to pitanje, molim
3 Vas?

4 SVJEDOK: Da, mogu, časni Sude. Izbeglice su stanovništvo takođe koje je
5 živelo tamo.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

7 P: Da, generale, nisam cijeli dan proveo govoreći o 1993. godini, samo
8 zato što smo imali dokumente o tome. Mnogo... mnoge izbjeglice koje su živjele u
9 Srebrenici u julu 1995. bile su zapravo izbjeglice sa područja koje smo vidjeli
10 na karti koja je iza Vas, zar ne?

11 O: Da, tačno. Slažem se s Vama. Ja bih to proširio i na ceo prostor
12 Bosne i Hercegovine. Kako su se njihali frontovi i kako su se linije fronta
13 pomerale, tako se je pomeralo stanovništvo sve tri zaraćene strane. Izbeglica je
14 bilo na sve tri zaraćene strane i ovo nikakav specifikum nije kad je u pitanju
15 Srebrenica.

16 P: Dakle, mogli ste pretpostaviti da će sa tim borbenim aktivnostima u
17 sklopu te operacije, da će muslimansko stanovništvo pobjeći ispred Vaših snaga i
18 to u grad?

19 O: Moglo se je pretpostaviti i to i takve su se stvari dešavale. I kada
20 je došao trenutak da se izvrši demilitarizacija tog područja i da Srebrenica
21 postane otvoren grad, što znači da se uklone sve instalacije vojne, pokretne i
22 nepokretne, i da to bude potpuno civilni teritorij, onda bi to stanovništvo
23 ostalo da živi na tom području gde i jeste, gde živi i danas. Ali potpisnici
24 sporazuma nisu ispoštovali date obaveze i nastala je situacija koja je nastala.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, kada kažete "da se čak i to moglo pretpostaviti," da li ste u
2 vrijeme napada to pretpostavili, dakle, da će Muslimani pobjeći u grad? Vi... Da
3 li ste Vi to pretpostavili?

4 O: Ne da će pobeći u grad. Civilno stanovništvo treba skloniti iz zone
5 borbenih dejstava. Mogu se dogovorom zaraćenih strana formirati posebne
6 bezbedonosne zone u koje bi se sklonilo stanovništvo dok traju borbena dejstva.
7 Međutim, to se u ovome ratu nije dešavalo. Strane oko toga se nisu mogle
8 sporazumeti. I moji su pokušaji bili da se to civilno stanovništvo ukloni
9 privremeno sa prostora gde se izvode borbena dejstva. Oni su se povlačili
10 zajedno sa svojom vojskom.

11 Ali već kad je formirana zaštićena zona, da je izvršena puna
12 demilitarizacija, u dubini rasporeda Vojske Republike Srpske ne bi bilo
13 naoružanih formacija Armije Bosne i Hercegovine i to bi stanovništvo moglo mirno
14 da živi tu. Linija fronta bi bila samo prema 2. korpusu. Ali to muslimanskoj
15 armiji nije odgovaralo.

16 P: Dakle, priznajete da je dio Vašeg cilja bio da uklonite to
17 stanovništvo iz... sa tog područja, kako bi bili na sigurnom i kako bi se
18 kasnije vratili i živjeli zajedno harmonično sa ostalim stanovništvom?

19 O: Pa, evo jednostavnim metodom dedukcije iz mojih odgovora dođite do
20 ovoga zaključka. Ja nikako ne mogu doći do ovog zaključka.

21 P: U redu. Htio bih sada ukazati na neke stvari s kojima će se... ćete
22 se Vi ja mislim složiti. Dakle, još uvijek smo na 3. stranici na engleskom
23 jeziku, na 2. na B/H/S-u. Radi se o 4. paragrafu na kraju. Govori se o

24

25

26

27

28

29

30

1 poboljšavanju taktičkih položaja i "stvoriti uslove za eliminisanje enklava".

2 Što to znači?

3 O: Da, ovo se nastavlja na onaj moj prethodni odgovor. Popraviti
4 taktički položaj znači: skoro polovinu Drinskog korpusa izvući sa ovih prostora
5 i usmeriti prema 2. korpusu, skratiti linije fronta i ugroziti 2. korpus u
6 borbenom smislu. A ne da razvlačimo snage oko enklava i da držimo položaje tri-
7 četiri brigade. To je popravljavanje taktičkog položaja. Eliminacija enklava ne
8 znači eliminacija stanovništva, nego eliminacija 28. divizije, ona je zna...
9 činila enklavu. Zaštićena zona i enklava nije isto. I nigde u propisima u
10 međunarodnom ratnom pravu ne tretiraju enklave, nego zaštićene zone i otvorene
11 gradove.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Pandureviću, prevoditelji Vas
13 nisu uspjeli prevesti. Posljednje što vidimo je sljedeće:

14 "... i to ne postoji u međunarodnom pravu..."

15 I sada morate nastaviti budući da prevoditelji nisu uspjeli prevesti
16 ostatak.

17 SVJEDOK: Da, časni Sude.

18 Nastavak je: "... međunarodno ratno pravo, odnosno propisi koje smo mi
19 primenjivali, poznaju pojmove zaštićena zona i otvoreni grad, a ne enklava."

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Brzo pitanje. Da li mislite da je između 11. i 15. jula, da je VRS
2 poštivala međunarodna prava koja ste upravo sada spomenuli? Možemo li se složiti
3 da se neko vrijeme, nekoliko dana, to pravo zapravo nije baš poštivalo?

4 O: Mogu samo ponoviti Vaše reči da ste rekli da je napad na enklavu bio
5 legitimni vojni cilj. Brz odgovor na brzo pitanje.

6 P: Dakle, eliminisanje enklava ne znači eliminisanje enklava. To znači,
7 zapravo, da ste htjeli pobijediti 28. diviziju?

8 O: Trebalo je sprovesti sporazum o demilitarizaciji u potpunosti.

9 P: Generale, ja Vas ne pitam što se trebalo uraditi. Pokušavam samo
10 razumjeti Vaš posljednji odgovor. Ponovo ću pokušati. Dakle, kažete da
11 eliminisanje enklava znači zapravo pobjedu nad 28. divizijom?

12 O: Da. Njeno razoružanje i njena demilitarizacija.

13 P: U redu. Sada ćemo pogledati 3. stranicu na B/H/S-u, 5. stranica na
14 engleskom jeziku. Dakle, nakon što ste raspravljali o različitim zadaćama
15 različitih jedinica, kažete:

16 "U slučaju razvoja... dobrog razvoja situacije, biti spremni za napad i
17 nastaviti tjerati neprijatelja preko sljedećih linija."

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li odgovoriti, gospodine?
19 Pitanje Vam je postavljeno, da li to znači...

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Nisam našao u tekstu ovo što je pročitao gospodin McCloskey, pa
2 molim da mi samo kaže referencu precizno. Izvinjavam se.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na B/H/S-u, to je na 5. stranici.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je na 3. stranici na B/H/S-u, a 5.
5 stranica na engleskom. To je u 5. paragrafu, ali to je jako dug paragraf.

6 P: I tu počinje sa: "Zadaćom 1. Milićanske brigade..." I onda imamo novi
7 paragraf gdje piše: "U povoljnom situacije, biti u gotovosti za napad i gonjenje
8 neprijatelja na navedenim pravcima."

9 Da li se ovo odnosi samo na brigadu Milići ili su sve jedinice trebale
10 biti spremne da to urade ukoliko se za to ukaže prilika?

11 O: Ovde je ovo definisano kao zadatak Milićkoj brigadi. Ali ako ovo
12 tumačimo u skladu sa nekim taktičkim normama i postupcima, onda se uvek kada se
13 u borbi pruži prilika da se neprijatelj goni, onda se prelazi iz faze napada u
14 fazu gonjenja. I to ovde se misli na gonjenje jedinica, odnosno vojnih
15 formacija, a ne nekog drugog.

16 P: Čuli ste svjedočenje o granati koja je bačena usred okupljene gomile
17 ljudi oko Holandskog bataljona, to jest baze tog bataljona u Srebrenici. Što
18 znate o tome? Tko je ispalio tu granatu na te ljude?

19 O: O toj granati znam toliko koliko sam čuo na ovom suđenju.

20 P: Ništa više ne znate?

21 O: Ne.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Isto tako ste čuli da dok je se muslimansko stanovništvo kretalo u
2 velikom broju po cesti od Srebrenice prema Potočarima, da su granata padale na
3 obje strane ceste. Što o tome znate?

4 O: Isto kao i o prethodnoj granati.

5 P: U redu. Sada ćemo govoriti o sastanku u Bratuncu. Vi ste svjedočili o
6 tome, rekli ste da je do tog sastanka došlo 11. jula. Mislím da razumijete da mi
7 tvrdimo da je do tog sastanka došlo 12. jula. I Vi ste se sjetili da je i
8 general Krstić isto tako rekao da je došlo do tog sastanka 11. jula. Da li je to
9 tačno?

10 O: Ja se ne sećam šta je rekô gospodin Krstić u vezi tog sastanka, ali
11 sam u ovim dokumentima koji ste Vi nama dali video ispitivanje jednog holandskog
12 oficira, čini mi se Koster Egberts /fon./ - ko je, ne znam - da je gospodin
13 Petrušić pitao u vezi sa tim datumom, pa verovatno je referirô na taj datum 11-
14 og.

15 P: Jeste, to je tačno i o tome ću Vas pitati kasnije. Samo bih htio da
16 budemo sigurni da ste Vi bili u prilici da pregledate dokumente koji se odnose
17 na ovu temu i da danas, dok svjedočíte, da ste apsolutno sigurni da je taj
18 sastanak, da se on odvio 11-og, a ne 12-og?

19 O: Ja sam bio na sastanku u Bratunačkoj brigadi 11. jula u 22.00 časa.

20 P: Da li je gospodin Jevđević bio prisutan?

21 O: Da, video sam gospodina Jevđevića jedno vreme. Posle ne znam šta je
22 sa njim bilo.

23 P: Da li ste ručali s njim, jeste jeli ribu ili da li ste upoznati sa
24 tom slavnom večerom koja se održala isto to večer... gospodinom Bajagićem?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ne znam kakva je to slavna večera. To je bila obična večera,
2 kratko posle sastanka, i bio sam na toj večeri. O tome sam govorio u glavnom
3 ispitivanju. I tu je večeru pripremio i donio gospodin Bajagić.

4 P: Jeli ste ribu?

5 O: Da.

6 P: Koju ste ribu jeli?

7 O: Ja se slabo razumem u vrstu riba, i rečnih i morskih, i nisam
8 ljubitelj te hrane, ali mi je rečeno da je "pijani šaran". Šaran pripremljen
9 posebno u vinu ili već kako, a šaran je slatkovodna riba. Toliko znam.

10 P: Da li je gospodin Beara prisustvovao tom ručku... toj večeri?

11 O: Ne. Da je bila morska riba, možda bi, ali nije bio na tom sastanku.

12 P: A gospodin Jevđević je rekao da je gospodin Furtula bio to večer u
13 Bratuncu 11-og. Da li se slažete s njim?

14 O: Ja sam Furtulu video u Srebrenici. A što se tiče sastanka u Bratuncu,
15 on mi nije ostô u posebnom sećanju, tako da ne mogu ni reći da je bio ni da nije
16 bio.

17 P: Pokazati ću Vam jedan video-isječak da vidimo da li je to osoba o
18 kojoj govorimo. Ovo je video koji ima broj 65ter, nažalost ne znam ga napamet.

19 00:30:00:3

20 [Gleda se video-snimka]

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

22 P: Da li je ta osoba nalijevo od generala Mladića, da li je to ta ista
23 osoba o kojoj govorite?

24 O: Da, jeste. To je, gospodin Radomir Furtul...Furtula.

25 P: To je isti Furtula kao i onaj koji je spomenut, koliko Vi to znate, u
26 razgovoru između pukovnika Beare i generala Živanovića 15. jula?

27

28

29

30

1 O: Da, mislim da se na njega odnosilo ovo.

2 P: A dakle, taj sastanak koji se održao 11-og, mislim da je gospodin
3 Jevđević rekao da ste Vi govorili o generalu Mladiću i njegovom naređenju da se
4 ide na Žepu sljedećeg dana i da ste Vi o tome dosta glasno govorili, zar ne?

5 O: Da, između ostalog i o tome.

6 P: A tu se radi o videu... videosnimci koja nosi broj 2047. U redu.

7 A sada ću pokušati da se ovim brzo pozabavimo, međutim htio bih da isto
8 pregledamo neke dokazne predmete koji se odnose na datum tog sastanka. Vi ste
9 imali priliku da vidite presretenu... presreteni razgovor o kojem smo
10 razgovarali sa gospodinom Jevđevićem kada je on bio ovdje. Tužiteljstvo je reklo
11 da se to dogodilo u 18.50h, a gospodin Jevđević je rekao da možete doći do dna
12 /kako je prevedeno/ preko Zlatar 1. U redu. Da li se sjećate tog razgovora?

13 O: Sećam se da ste o takvim razgovorima ispitivali gospodina Jevđevića.

14 P: I sjećate se da je rekao da se to dogodilo, ali da se to nije
15 dogodilo 12-og, već dan prije, dakle 11-og.

16 O: Da, ja se sećam njegovog svedočenja da je on svoje aktivnosti ove
17 vrste vezivao za 11. jul.

18 P: Da li ste imali prilike da pregledate te presretene razgovore kako
19 biste ustanovili sami datum, da li se radi o datumu koji je naveo gospodin
20 Jevđević ili se radilo o datumu koji je navelo Tužiteljstvo?

21 O: U kucanoj verziji izvešt... toga *intercepta* navodi se datum 12., ali
22 u beležnici mislim da nema datuma.

23 P: Ali imali ste prilike da pogledate što piše u bilježnici i da isto
24
25
26
27
28
29
30

1 tako pogledate presretene razgovore, da vidite o čemu razgovaraju, o čemu je
2 riječ i isto tako ste vidjeli datum od 13-og, točno prije mjesta gdje je
3 zabilježen taj razgovor, zar ne?

4 O: Pa, bolje da mi date beležnicu da još jedanput to potvrdim zasigurno,
5 jer mislim za period od 7-8 dana nema datuma upisanog.

6 P: Da, trebao sam zapravo reći da se taj datum 13. nalazi odmah nakon
7 presretenog razgovora, a ne prije; zapravo sam se krivo izrazio.

8 Međutim, generale, ne mislim da ćemo to uraditi. Mi smo to, zapravo, već
9 uradili sa gospodinom Jevđevićem i ne mislim da ćete se Vi predomisliti u odnosu
10 na te presretene razgovore. Ali pitao sam Vas da li ste imali prilike da to
11 pregledate.

12 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Možete li mi reći koji je broj tog
13 presretenog razgovora?

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] 65ter 4262. I, časni Sude, ukoliko to
15 želite, ja to mogu predočiti svjedoku.

16 SUDIJA KWON: [simultani prevod] To o Vama ovisi.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja isto tako mislim. To zaista ovisi
18 samo o Vama.

19 SVJEDOK: Ne, nije ni neophodno, na kraju krajeva. Ja mogu dati određene
20 drug... druga viđenja svoja.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, da li ste čuli šta
22 Vam je upravo rekao svjedok?

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

24 P: Oprostite što sam Vam okrenuo leđa. I mi ćemo imati prilike da
25 govorimo o ovom drugom mišljenju i ne želim da sada previše vremena provedemo na
26 ovome. Htio sam samo dati priliku gospodinu da eventualno kaže da griješi.
27 Međutim, Vi ne mislite da griješite, zar ne, generale?

28

29

30

1 O: Ja, prvo, unakrsno ispitivanje ne shvatam kao običnu komunikaciju
2 između mene i Vas, nego radi časnog Suda. Ja zbog toga želim da kažem jedno
3 svoje viđenje.

4 U toj beležnici vidite da nemamo datume od... za nekoliko dana, da imamo
5 razgovor jedan za drugim ispisane različitim rukopisom, da nije isti čovek
6 ispisivao. I sad se meni logično postavlja pitanje: da li su svi ovi *intercepti*
7 bili snimljeni jednim uherom, na jednoj traci, po redosledu? Da li su snimljeni
8 na više uhera i na više traka, pa je više ljudi skidalo i upisivalo? Da je jedan
9 čovek snimio a drugi skinuo sa trake. Da onaj ko je snimio nije upisô vreme
10 snimanja, frekvenciju itd.

11 Ja se samo mogu složiti s Vama u ovoj stvari da na osnovu sadržaja
12 razgovora možemo reći o kojim aktivnostima i na kom prostoru bi moglo biti reč.

13 Ali o vremenu snimanja razgovora, to ne možemo na osnovu dokumenata koje
14 imamo.

15 I još jednu stvar. Iako je Jevđević veći stručnjak od mene za to, azimut
16 135 je isti i 15-og i navodno 12-og, a Jevđević je sigurno 15-og na IKM-u
17 Krivače. A ako je 12-og u Bratuncu, onda je teško da je azimut Krivače i azimut
18 Bratunac isti, 135. To su moja zapažanja, onoliko koliko znam o ovim
19 razgovorima.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

21 P: Generale, ušli smo u ovu temu, ali...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, broj koji ste mi
2 rekli, broj zabilješke, imate li 65ter broj ovog konkretnog presretnutog
3 razgovora?

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, proći ćemo kroz taj razgovor, ali
5 ću Vam i reći gdje se... koja je njegova oznaka.

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Molit ću da sada pogledamo u
8 bilježnicu.

9 P: Generale, to je kod Vas ERN broj koji se završava sa 7909, na 5.
10 stranici u prijevodu na engleski. Tu u rukopisu, sa lijeve strane možemo vidjeti
11 4087.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sudiji Kwon to kažem. To je 4087, dakle
13 neovisno od ovog.

14 P: Eh sad, ako bismo pogledali ove presretnute razgovore, u njima bismo
15 mogli vidjeti... Kad je riječ o ovom presretnutom razgovoru od 18.50h...
16 Oprostite na ovoj zbruci, sad gledamo dokazni predmet 4262 po 65ter, ja ne znam
17 kako da to bolje organiziram. Dakle, u tom presretnutom razgovoru koji se vodi
18 između majora Jevđevića i centrale, to jest operatera.

19 Eh sad, samo da se vratimo unazad, dakle, prije ovog od 18.50h,
20 generale, u ovom... kad je riječ o ovom u 13.10h, gdje se kaže:

21 "Doći će jedno pet do šest autobusa, pa im treba nasuti po 25 litara do
22 Han Pijeska."

23 Meni ne to govori baš puno, tu se pune autobusi, nekamo idu. Ali da sad
24 pogledamo ovaj sljedeći, 12.50h. Neko se raspituje za Radomira, što mi ne govori
25 puno, ali onaj u 12.05h, tu se vodi jedan razgovor. To bismo mogli pogledati. Tu
26 pri kraju razgovora stoji...

27 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U ovom svežnju koji smo mi dobili to
28 je... bar prijevod na engleski je na 4. stranici.

29
30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala.
2 P: Tu piše:
3 "Brane..."
4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo da vidim da li to ima i optuženi.
5 Imate. Dobro.
6 Izvolite, gospodine McCloskey.
7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]
8 P: "Brane kaže da spremaju se... pripremaju se autobusi i kamioni za
9 vožnju iz Srebrenice i ukrcat će po 300 u svaki."
10 U 12.05h 11. jula, tada je Srebrenica još nije ni pala, to se nije moglo
11 dogoditi 11. jula; je li tako?
12 O: Da, ja se slažem s Vama da se na osnovu sadržaja *interceptata* može
13 govoriti o kojim je događajima na terenu reč, a pošto znamo manje-više
14 hronologiju događaja, to je onda u redu. Međutim, ovde se radi o različitim
15 upisima u ovu beležnicu. I ja ponavljam ono što sam prethodno rekao: ne znamo
16 kad su skidani ovi razgovori sa trake. Možda je ovo snimljeno 11-og.
17 Vi imate kucanu verziju ovog razgovora u kojoj piše azimut, a u rukom
18 ispisano ne piše azimut. A još jednu stvar zanimljivu treba pogledati. S kojom
19 to centralom razgovara Jevđević? Ako pominje posle Badem i pominje Zlatar,
20 valjda onaj u Vlasenici zna da njega može preko Zlatara dobiti ako je on na
21 Bademu.
22 Al' postoji i ova varijanta, da on ima vezu preko neke antene iz
23 Bratunca na Veliki žep i na IKM na Krivače, pa da onda ide preko... preko neke
24
25
26
27
28
29
30

1 centrale. Ne znači da on ako ima Badem, ako je Badem posrednik, da on mora biti
2 na Bademu u Vlasenici. Možda da ste to njega pitali, on je već stručnjak, možda
3 bi ovo bolje objasnio.

4 P: Rekao bih da je dobra ideja da se pregleda cijeli njegov iskaz, jer
5 on potvrđuje da je do razgovora došlo, kao što sam ja rekao. No da se vratimo
6 sada na 5. stranicu verzije na engleskom, 7909 ERN za Vas. Okay. Sljedeća
7 stranica na engleskom 6., 12. u elektronskoj sudnici, 7910 u ovom što Vi imate,
8 generale.

9 Sljedeći rukom pisani presretnuti razgovor, čini se isti rukopis, ista
10 boja tinte ovdje, a to je nekoliko sati kasnije nakon onog ključnog presretnutog
11 razgovora Jevđevića u 12.50h. Dakle, ovo je u 22.00h, i tu kaže:

12 "Pa, evo selimo ih, jebati im mater. Civile kod Brčkog istresaju, žene i
13 civile i djecu, pa idu za Tuzlu, a ove što su ukaljali ruke ih skreću u BN. Ima
14 za njih proces." Recite šta je taj BN. Šta je to?

15 O: Vero...verovatno Bijeljina. Ali ovo o čemu oni razgovaraju nije
16 tačno. Niko nije vožen u Brčko. Ovo su neka dva učesnika koji su nešto čuli i
17 sad oni konstruišu svoju priču. Ja bih volio da mi date originalnu svesku, a ne
18 ovu kopiju, lakše mi je pratiti pošto se vidi boja tinte i rukopis bolje.

19 P: Da, naravno, generale.

20 O: [simultani prevod] Hvala.

21 P: Dok to čekamo, složiti ćete se sa mnom da to što se žene i djeca šalju
22 za Tuzlu, da to zvuči kao da se radi o Potočarima. A to... to se nije događalo
23 11-og, zar ne?

24 O: [na B/H/S-u] Da, nije se događalo 11-og, ali je 11-og na sastanku
25 bilo reči i o ovome, koliko se ja sećam.

26

27

28

29

30

1 P: Idemo dalje kroz taj razgovor. Tu vidimo kaže se:

2 "Ma jeste, jedna grupa je naletila prema nama na minsko polje, oko 20 ih
3 je 'skiknulo'. Ali uglavnom, to je dosta... to je dobro blokirano. Uglavnom,
4 25.000 ih se prijavilo da hoće da idu. Jesi li' gledô dnevnik? Jesi li video šta
5 među bulama... šefa među bulama dole u Potočarima?"

6 Znamo da nema snimke iz Potočara od 11-og. 11-oga su Potočari bili u
7 rukama Nizozemskog bataljona. Međutim, od 12-og ima puno materijala generala
8 Mladića među Muslimankama. Dakle, ovaj razgovor se sigurno odnosi na ono što se
9 dogodilo 12-og; jesam li u pravu?

10 O: Jeste, gospodine McCloskey. Ja nisam maliciozan čovek. O ovome ćemo
11 se složiti potpuno. Ovaj razgovor odražava događaje koji su se dešavali 12-og.
12 Ali pogledajte da od 5-og do 13-og imate upisano svega - jedan, dva, tri,
13 četiri, pet - pet razgovora. Kad su oni skinuti sa trake i ko ih je upisô, to je
14 sad pitanje.

15 P: Možemo taj razgovor pratiti dalje, pa će stvari postati možda
16 jasniji. Tu se navodi:

17 "Jutros u 10.00h smo uzeli Potočare. To im je bilo zadnje uporište. UN
18 je smatrao da proglasi Potočare i okolna sela kao zaštićeno područje, ali im je
19 to pobjeglo. Sad mogu da proglase šta hoće, jebem im ja mater."

20 Dakle, ovaj razgovor, složit ćete se sa mnom, se očigledno odnosi na
21 10.00 sati 12. jula, dakle na vrijeme kada je VRS konačno zauzeo Potočare; je li
22 tako?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, ali ovi navodi iz ovog razgovora ne odgovaraju u svemu događajima
2 na terenu što smo videli tokom ovog suđenja. Mi znamo da je i 11-og uveče bio
3 sastanak gde se govorilo o ovim pitanjima, i nije niko uzimô Potočare 12-og.

4 P: No ne razumijem. Kažete da niko nije ušao u Potočare 12-oga?

5 O: Ne, nije zauzimao Potočare, u borbenom smislu, 12-og.

6 P: Dobro, mislim da nije neophodno da pregledamo ostatak svega ovog, ali
7 tu ćete vidjeti i druge neke razgovore i vidjet ćete da ističe vrijeme, da je na
8 dijagramu napisano 13. juli. Ali pustimo sad to kako jeste, generale. Samo sam
9 htio da budem siguran da ste potpuno upoznati sa ovim, da nećete tu napraviti
10 neku grešku.

11 Naime, razlog zbog kojeg sam postavio ovo pitanje, generale, je taj što
12 je stav Tužilaštva da ste Vi tamo bili 12. jula, da se ovo događalo uvečer 12.
13 jula. A to je bilo nakon što je nekoliko stotina Muslimana bilo razdvojeno od
14 njihovih porodica, kao što se možete sjetiti. Vojni policajac Bratunačke brigade
15 nam je naveo koji je broj bio. I onda ćete se sjetiti da je određeni broj
16 Muslimana bio smješten u školu u... to uveče 12-oga, zajedno sa stotinama drugih
17 ljudi, i ispričao je nam je šta mu se tamo dogodilo. To je bilo nedaleko, niz
18 onu istu ulicu od mjesta gdje se održavao sastanak.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, tužilac tvrdi da su general Mladić i Krstić bili potpuno
2 uključeni u tu operaciju razdvajanja, izdvajanja i ubijanja muškaraca, a da ste
3 Vi bili na sastanku sa tim istim generalima u vrijeme događaja. Da li je to
4 točno, generale? I razlog zbog kojeg želite da se ovo navede kao nešto što se
5 dogodilo 11. jula /?je/ taj što želite da ne budete u Bratuncu 12. jula zbog
6 onog što se u tom mjestu tada događalo.

7 O: Ma, ja Vama kažem da ja nisam bio 12-og na sastanku u Bratuncu. Bio
8 sam 11-og. Ja sam bio na sastanku 11-og, a Vaš je stav samo da je to bilo 12-og.
9 Ja sam bio tamo. A Vi osim stava za 12. nemate ništa drugo. I o ovim događajima
10 o kojima govorite, ja sam saznao na ovom suđenju; o razdvajanjima, zatočenjima
11 itd.

12 A da ja još jednu stvar Vama kažem. Ako je Krstić bio 12-og na Vijogoru
13 uveče, i proverio stanje jedinica i spremnost za izvršenje zadatka prema Žepi,
14 zašto bi on mene pozivao u Bratunac u toku noći, da idem preko Vijogora, kad još
15 ima odbeglih snaga 28. divizije po šumi? To bi izlišno bilo da mi izdaje dvaput
16 zadatak u isto vreme.

17 P: Kojeg datuma je pukovnik Mirko Trivić, komandant, rekao da se to
18 dogodilo? On je to u sudnici o tome govorio, a i vidjeli smo njegov rukom pisani
19 dnevnik.

20 O: Da, video sam ja njegov dnevnik i on piše da je to bilo 12-og. Ali za
21 7-mi i 8-mi ne piše ništa, pa na osnovu tog dnevnika onda nije ni postojao i
22 nije bio nigde. Ja sam video da on negde piše u prvom licu kao "ja", a negde
23 piše "pukovnik Trivić naredio". Piš...piše u trećem licu. Kao... kao da dva
24
25
26
27
28
29
30

1 različita čoveka pišu dnevnik. Ili možda nije njegov dnevnik. A onaj datum 12.,
2 je nekako stisnut između redova na jednoj stranici. Kao da nije otvorena nova
3 stranica za novi datum. I još mnogo tu ima detalja koji su, ovako, malo čudni.

4 P: Generale, on je... Pokazat ću Vam, on je stavio taj 12. upravo tamo
5 između 11-og i 13-og, ali... No dobro, pogledajmo sada taj dnevnik. 11.50h,
6 možda da dam generalu ovaj dnevnik.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi odlučite. Pauza će biti za pet
8 minuta, ali naravno za to vrijeme svašta možete obraditi.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da. Naročito sad kad ste mi ovako dali
10 poticaja.

11 Riječ je o dokumentu na 65ter spisku pod brojem 4309.

12 P: I rekao bih da, uzevši u obzir ovo zadnje što ste rekli, generale, da
13 bismo trebali početi... kod mene je to stranica 6 u verziji na engleskom. Ali...
14 ali to je gdje u njegovom dnevniku? To je tamo gdje piše 09.00h 11. jula. Dakle,
15 prelistajte po datumima. Ne znam točno gdje bi se to nalazilo u B/H/S verziji.
16 Ja se ispričavam.

17 O: Mogu li da Vas pitam samo nešto, gospodine McCloskey? Nije mi jasno.
18 Da li je ovaj dnevnik hronološki kopiran onako kao što ga je on vodio i pisao u
19 originalnom dnevniku? Vidim da ovi brojevi ERN idu redom, a da li su to
20 stvar...stvarni red stranica u njegovom dnevniku originalnom?

21 P: Koliko ja znam, mi smo fotokopirali to onim redom kako je to u
22 dnevniku bilo.

23 O: Da. Ima...

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas provjerite to da bismo se
25
26
27
28
29
30

1 uvjerili, jer on je bio Vaš svjedok, a i zastupnik ovog svjedoka ima pravo da to
2 na... s obzirom da postavljate pitanje.

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Možda bi bilo vrijeme za pauzu, jer bih
4 htio da se potvrdi na neki način na koji se način pukovnik Trivić koristio
5 svojim dnevnikom dok je davao iskaz. Jer postoji tu opasnost da se iznesu krivi
6 podaci.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sad ja to ne mogu još prokomentirati.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pukovnik Trivić je dao iskaz, imao je
9 dnevnik, moglo ga se unakrsno ispitivati, ja sam siguran da smo to napravili na
10 pravilan način. Ja ću to, naravno, provjeriti, gospodine predsjedavajući, ali
11 može se vidjeti na način na koji je napisano. Mislim ,stranice su bile povezane,
12 ali već je kasno za to, ali mi ćemo svakako to pogledati.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U svakom slučaju, postavljeno Vam je
14 pitanje, to jest od Vas se nešto zatražilo i mislim da je Vaša dužnost da
15 potvrdite da je ono što ste ustvrdili da je ovakvo, da je stvarno tako i bilo.
16 Vrijeme je za pauzu, u svakom slučaju. Nastavljamo sa radom za 25 minuta.

17 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

18 ... Početak pauze u 11.48h

19 ... Sjednica nastavljena u 12.20h

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molimo ustanite.

21 Izvolite sjesti.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možemo nastaviti. Da li ste u
23 međuvremenu provjerili što se događa sa fotokopijom bilježnice? Drugim riječima,
24 da li to odgovara originalu?

25 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi smo pogledali to, pregledali smo
26 koliko smo mogli i to je urađeno prije dosta godina. Mi smo pronašli jednu
27 referenciju gdje ja sucu Liu govorim o tom dnevniku i gdje kažemo da je to
28
29
30

1 zapravo jedan stari ratni dnevnik sa stranicama koje ispadaju i da ćemo pokušati
2 dati fotokopiju tog ratnog dnevnika. Dakle, pokušati ćemo pronaći datum kada se
3 to događa, međutim original je jedan od tih starih dokumenata i stranice iz tog
4 dnevnika ispadaju, nisu više čak ni uvezane.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Sada možemo nastaviti.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro.

7 P: Dakle, generale, vratit ćemo se tom dnevniku. Siguran sam da ste
8 imali priliku proučiti to, međutim htio bih Vas sada podsjetiti na pitanja i
9 odgovore koje je dao gospodin Trivić u svom svjedočenju kada ga je gospodin
10 Haynes ispitivao na stranici 11978, dakle 23. maja 2007. godine.

11 "Svaki od ovih ljudi, general Krstić, Momir Nikolić i Miljenko Jevđić
12 /?Milenko Jevđević/, opisali su sastanak za koji kažu da se odvijao 11. jula, a
13 Vi ste njemu prisustvovali. Da li mislite da su oni u pravu što se tiče datuma,
14 a da ste */sic/* Vi možda griješite?"

15 A njegov odgovor je kako slijedi:

16 "U mom dnevniku u kojem sam zabilježio neke veoma važne svoje
17 aktivnosti, ovo je tako zapisano. Ukoliko se to dogodilo na neki drugi datum, to
18 bi značilo da je sve što sam ja zapisao krivo."

19 I nakon toga, gospodin Haynes naravno nastavlja sa svojim unakrsnim
20 ispitivanjem. Možda bi tu bilo još zanimljivih stvari, međutim, ovaj dnevnik je
21 danas dokazni predmet u ovom predmetu i pogledati ćemo, dakle, dokument 4309. A
22 ja ću početi sa početkom kako bismo od samog početka... kako bismo polako mogli
23 razbistriti eventualne probleme u vezi sa tim dokumentom.

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, ono što imamo, to je prva stranica. Na njoj vidimo da piše: "Od
2 15. jula." Dakle, na engleskom je to prva stranica. To bi trebala biti isto tako
3 prva stranica na B/H/S-u. Da. To je to.

4 Dakle, tu vidimo nekakve podatke i vidimo datum od 5. jula i dosta
5 podataka koji se odnose na taj datum. Mislim da je to treća stranica na B/H/S-u.
6 Na engleskom je to sljedeća stranica i tu vidimo zabilješku gdje piše 18.00 sati
7 5. jula, i na engleskom jeziku.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, kao što znate, ponekad nam
9 uspje... uspijevamo naći ekvivalent u prijevodu kada mislimo da je to važno,
10 međutim sada to ne uspijevamo raditi. Nadam se da shvaćate o čemu se radi.

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Ovaj dokument je dokazni predmet. I zašto
12 sada imamo novi broj, budući da ovaj dokument je dokument koji nosi broj 2D125?
13 I zašto sada spominjemo 4039?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] 4309 ima potpuni prijevod na engleski
16 jezik, do one... dok onaj prvobitni dokument nije imao takav prijevod.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete nastaviti.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

19 P: Dakle, vidimo u 18.00 sati 5. jula, na drugoj stranici na engleskom
20 jeziku, i sada to vidim isto tako i na B/H/S-u. I na dnu engleske stranice
21 vidimo 20.00 sati 16. jula 1995. godine. I tu vidimo isto ime, Solila. I

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sljedeća stranica na engleskom jeziku, to je treća stranica na engleskom jeziku,
2 vidjet ćemo da se spominje selo Krivače i Pijesak /?Han Pijesak/.

3 I isto tako se spominje general Krstić i kaže se da je:

4 "Vrhovna komanda VRS-a odlučila da istočni dijelovi Republike Srpske
5 trebaju biti oslobođeni od Turaka. Briljantna pobjeda u Srebrenici je velika
6 stvar za moral snaga."

7 I nakon toga gledamo ono što piše za 9. jula, ako bismo imali original
8 to bi nam uvelike pomoglo. Dakle, na vrhu stranice, i ja gledam prijevod na
9 engleskom, piše, dakle, 9. jula. I ovdje vidimo zadaće.

10 I zamolio bih da polako pogledamo tekst na B/H/S-u, na engleskom
11 dolazimo do stranice 4 i datum od... koji se odnosi na datum od 10. jula. Dakle,
12 molim Vas da mi pokažete stranicu 4 na engleskom jeziku, a na B/H/S-u je to
13 sljedeća stranica takođe. Dakle, još jednu stranicu, molim Vas, dakle vidimo na
14 vrhu stranice piše 10. jula. I ovdje na engleskom vidimo njegov opis za taj
15 datum od 10. jula. To je 4. stranica na engleskom jeziku. I možete to vidjeti,
16 dakle, na dnu stranice piše za 10. jula:

17 "Odluka da se promjeni smjer napada 2. romanijske brigade," itd. I tu
18 se, dakle, govori o različitim stvarima koje rade.

19 U jednom trenutku govori se o Zvorničkoj brigadi i kaže se:

20 "Jedinica... Budući da je jedinica koja je nadesno od 1. zvorničke
21 brigade nije uspjela uspješno slijediti ove dvije jedinice. Jedinice su se
22 ujedinile sa strana i uspjeli su doći do linije."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li se ovdje govori o Bratunačkoj brigadi, generale?
2 O: Moj desni susjed je bila Bratunačka brigada.
3 P: U redu. Mislim da se sjećam da ste rekli da su oni imali problema
4 tokom napada toga dana; da li je to točno?
5 O: Da.
6 P: U redu. Nakon toga, nastavljamo, 6. stranica na engleskom jeziku, i
7 doći ćemo do 11. jula. Na originalu bih Vas molio da to isto tako pokažemo.
8 Mislim da... Da, da, to je to. I ovdje, dakle, vidimo datum od 11. jula i
9 stranica koja nas zanima je 7. stranica na engleskom jeziku. I htio bih da
10 počnemo od posljednjeg velikog paragrafa prije nego što pređemo na 12. jula. On
11 kaže:
12 "Budući da su postojali uvjeti da se uđe u Srebrenicu sa komandnom
13 grupom, ja sam ušao u Srebrenicu oko 17.00 sati sa predsjednikom Sokolac SO i sa
14 PKVMP. Pukovnik Andrić već je bio u Srebrenici sa kamerom... sa snimateljima. A
15 oko 17.30h, generali Mladić, Živanović i Krstić stigli su u Srebrenicu."
16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Radi se o stranici 24 na B/H/S-u.
17 P: "Otišao sam do njega i pozdravio ga. Rekao sam mu da je bilo
18 zanimljivo da ovog istog dana prije dvije godine (skoro u isto vrijeme) da je on
19 tada sa mnom ušao u Trnovo. Tada sam isto tako bio prvi koji ga je pozdravio i
20 dao sam mu zastavu Republike Srpske. Nasmijao se i rekao je: 'Zaboravi povijest.
21 Odi kod... odi kod ljudi i osiguraaj grad.'"
22 Vidjeli smo nešto slično na videu, zar ne, generale?
23 O: Da.
24 P: I nakon toga kaže: "Moj zaključak (nije rečen)." I onda vidimo
25
26
27
28
29
30

1 velikim slovima: "NE ZNAM KAKO DA PLEŠEM." Ili bolje rečeno: "Ne znam kako da...
2 NE SVIRAM NIKAKAV INSTRUMENT. Ja mogu samo plesati kada neko drugi svira.

3 I ne znam kako da prodam svoj uspjeh, kako da od toga profitiram.
4 Jedinice brigade ostale su na linijama do kojih su došli osiguravajući
5 Srebrenicu sa zapada. Bez obzira na sve, bili smo sretni i vratili smo se na
6 komandno mjesto u Jasenovu."

7 KM je komandno mjesto, zar ne?

8 O: Da.

9 P: "Ljudi su se predavali, okupili su se u Potočarima u selu, ali ne i
10 Armija Bosne i Hercegovine. Njihovi vojnici pobjegli su u brda."

11 Nakon toga na istoj stranici na engleskom jeziku, imamo 09.00 sati 12.
12 jula 1995. I neću Vam sve ovo pročitati. Tu se govori o onome što se događa u
13 centru grada. "Grad je pun vojnika. Radi se o pljački ogromnih razmjera.

14 General Krstić došao je na područje sela Vijogor. Pitao sam... Zatražio
15 sam da 1. biračka brigada ode u Jastrebaču."

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dakle, tu smo na 8. stranici na
17 engleskom jeziku. Dakle, stranica 28 na B/H/S-u.

18 P: "Krstić je rekao: 'Oдите onda tamo. Da li hoćete da neko drugi to
19 uradi za Vas?' Ja sam odgovorio nakon što sam shvatio da on neće imati iste
20 principe u odnosu na svih, kao što izgleda da jeste (i kao što se pravi da
21 jeste) i kao što je prema meni: 'JA ZAISTA NISAM SPOSOBAN ZAPOVJEDNIK.' (Bolje
22 je da ništa ne kažem, mislim to i da radim neistinite izvještaje, nego da igram
23 pošteno u igri za ljudske živote). Na ovaj način se vodi vojna karijera.
24 Međutim, ja to ne mogu."

25

26

27

28

29

30

1 "Naredba: Ostati na liniji do koje ste došli. Komandiri brigada moraju
2 doći do IKM-a Drinskog korpusa u Bratuncu do 21.00 sata preko Srebrenice i
3 Potočara (radi se o komandom mjestu Bratunačke brigade). General Mladić je došao
4 u 22.00 sata. Nakon što je čestitao i pozdravljanja (unatoč činjenici da
5 Vinko... da smo Vinko Pandurević i ja htjeli da se vojnici odmore) on je naredio
6 da do 08.00 sati sutradan ujutro, general Krstić..." Mislim da se radi o
7 generalu Krstiću, ovdje je greška možda na engleskom jeziku.

8 Da li Vam se čini da ovdje piše general Krstić?

9 O: Da.

10 P: Da li to piše na originalu?

11 "... mora pripremiti odluku za oslobođenje Žepe. Biti spremni ujutro 14.
12 jula. Rok za oslobađanje enklave Žepa 2 dana. Treba da iskoristimo ovaj trenutak
13 zbrke, isto kao kod međunarodne zajednice tako i kod neprijatelja. Ujutro 13.
14 jula u 10.00 sati general Mladić će se osobno obratiti vojnicima na sektoru sela
15 Vijogor na liniji do koje su došli.

16 Večera u restoranu u kasarni, komanda Bratunačke brigade. Oko 23.00 sata
17 razgovarao sam sa Brankicom i složio se da će ona i komandant otići kući sa Teom
18 do mjesta gdje žive njeni roditelji u Kasindolu. Ona bi trebala biti u kontaktu
19 sa komandom u Knežini. Povratak u sektor na komandnom mjestu Jasenovo oko 03.00
20 sati.

21 Problemi: Ratni plijen - organizirati sve što treba za potrebe brigade.
22 Opljačkana roba (koju su opljačkali pojedinci), kako evakuisati?"

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nakon toga, 13. jula 1995. u 10.00 sati, Vijogor, selo Vijogor.

2 "General Mladić se obratio vojnicima. Zadaća je jasna: osloboditi Žepu.
3 Vojnici su ga jednoglasno... su to jednoglasno odobrili. I aako je otišao, bilo
4 je pojedinačnih žalbi zbog umora, međutim glavna briga ostaje kako evakuisati
5 zaplijenjenu robu.

6 Ja sam naredio: da to počnu u 17.50 sati iz sektora Jasenovac
7 /?Jasenova/. Tokom ovog vremena povući snage iz sektora Jasenovac /?Jasenova/ i
8 pripremiti za relokaciju u sektoru sela Kreštalica, Krivača, i Han Pijesak." I
9 nakon toga imamo i novi dio gdje se govori o organizaciji prijevoza.

10 Generale, da li želite išta reći u vezi sa ovim, išta konkretnog?
11 Uradite to, molim Vas, na najkonkretniji mogući način.

12 O: Pa, evo ja samo mogu da kažem, gledajući dnevnik kako ste ga ovdje
13 prikazivali, da je na 2. stranici u srpskoj verziji, datum 15.07.1995. Znači, to
14 je zadnja tri ERN broja 829. Zatim...

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Prije toga bih htio da nešto bude jasno.
16 Ja sam pregledao dokumenta, oba dokumenta 2D125 i P4309, i pitam se da li
17 gospodin McCloskey može potvrditi da su stranice predstavljene na drugačiji
18 način u predmetu P4029 ili se radi o kronološkom redu?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine McCloskey, možete li to
20 uraditi?

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja to mogu uraditi kasnije.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali Vi to morate provjeriti.

23 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja to moram isto tako upitati zbog toga

24

25

26

27

28

29

30

1 što ove stranice jednostavno nisu postavljene kronološkim redom.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li imamo pisani dokument ili da li
3 možemo to vidjeti na ekranu?

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, ja i general imamo
5 dokumente u formi... pisanoj formi i činjenica je da redoslijed je malo pobrkan
6 u tim dokumentima. To smo dobili i oboje znamo o čemu govorimo. To smo... Ne
7 znam kako bi se to moglo riješiti, ali pokušavam jednostavno rješavati što više
8 stvari što brže.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, da li možemo
10 nastaviti u međuvremenu?

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Možda sam sad malo prebrzo ustao zbog toga
12 što sam video da gospodin Pandurević govori istovremeno o ERN brojevima, ali on
13 je sigurno vidio o čemu se radi i sam se snašao.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Možemo, dakle, nastaviti, a
15 kasnije ćemo malo bolje proanalizirati situaciju i čitav taj problem.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Naravno, časni Sude.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, mislim da ono što je pokazano
18 svjedoku, svjedok je to dobro razumio i on tu ne vidi nikakvu zbrku. Tako sam
19 bar ja shvatio.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, to je točno. Mi smo tako
21 fotokopirali ovaj dokument i on jednostavno počinje sa datumom od 15-og i nakon
22 toga prelazimo na nekakve druge datume. Dakle, takva je situacija, takvo je
23 stanje ustvari.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dakle, ukoliko bude potrebno,
2 vratit ćemo se na to, ali sada ćemo nastaviti na ovaj način.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Upravo mi je rečeno da se u
4 elektronskoj sudnici dokumenti nalaze postavljeni istim redom.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne znam. U svakom slučaju, ja vidim ono
6 što vidim sad na ekranu i ništa drugo.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, zapravo se radi o istom redoslijedu
8 i sada... Znam da smo svi umorni.

9 SVJEDOK: Pa evo, ako je prva strana prva, a sigurno je prva, ona ne može
10 biti greška, i automatski druga strana počinje sa 15.07. Malo je verovatno da
11 je... da nije redosled druge strane isti.

12 Zatim ako pogledamo zadnja tri ERN broja 836 u srpskoj verziji, ove
13 zabeleške koje se ovde govore:

14 "Briljantna pobeda na Srebrenici je najveći doprinos moralu."

15 Znači, ovo je zapisano posle završetka operacije Srebrenica, a svakako
16 je pre ovih datuma 9. i 10.

17 I kao tačka 4 piše:

18 "U zoni odbrane 1. zborničke brigade situacija je vrlo složena."

19 Znači, ovo bi moglo biti negde 15. A ustvari imamo prethodnu stranicu,
20 835 zadnja tri broja piše 16.07. Znači, ovde imamo potpunu zbrku u datumima. 7-
21 mi i 8-mi nemamo. Počinje sa 09.07. i onda ove zabeleške su kao što sam rekao i
22 u prvom licu i u trećem licu pisane. Deo ovih događaja je tačno predstavljen.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 General Mladić se 10-og nije pojavio u 15.30h kao što stoji u ovom
2 dnevniku na stranici zadnja tri broja 845. On se je pojavio oko podne, znači
3 mnogo ranije.

4 O tome da li je gospodin Trivić znao prodati uspeh i znao igrati kako
5 drugi sviraju, mislim da je vrlo dobro znao. Njegov pravac dejstva nije bila
6 Srebrenica i grad Srebrenica, al' on se je pojavio tamo da bi se sreo sa
7 Mladićem i da bi pokazao kako je on izvršio zadatak. Sledeće nije mi logično ni
8 jasno, kako gospodin Trivić 13-og još uvek ima komandno mesto u Jasenovi, gdje
9 mu je bilo početno komandno mesto kad je 6-og počeo napad. I ne znam zašto 13-og
10 daje zadatak da autobusi idu u Jasenovu po ljude, kad su njegovi ljudi 13-og
11 bili na Vijogoru ispred mojih ljudi, znači on je ispred mene išao.

12 I ja mogu samo da zaključim da je ovaj dnevnik pisan retroaktivno,
13 naknadno. Ako idete dalje kroz dnevnik videćete ponovo da se pojavljuje 26., pa
14 onda 19., pa 23. itd. Znači, ne postoji hronologija. Ali sve u svemu, na kraju
15 da kažem da je pored nabrojanih ljudi koji su rekli da je sastanak bio 11-og, to
16 rekô i pukovnik Andrić u razgovoru sa Vama. I ja ostajem čvrsto pri svom stavu
17 da sam na sastanku bio 11. jula u 22.00 sata. I taj je sastanak bio između dva
18 sastanka koje je imô Mladić sa predstavnicima UNPROFOR-a.

19 P: U redu. Ja mislim da ovaj dokazni predmet govori sam za sebe.

20 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Dakle, gospodine McCloskey, Vi ćete nam
21 dostaviti prevod koji izgleda potpuno isto kao original?

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da je to dobra ideja. Mi ćemo
23 stupiti i u kontakt sa pukovnikom Trivićem.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] U originalu, koliko je bilo stranica
2 gdje je izmijenjen datum, recimo u sredini stranice? Ali to ćemo, dakle, saznati
3 kasnije. Hvala Vam.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sada kada smo razjasnili o čemu je
5 problem, saznat ćemo o čemu se radi i dati Vam sve informacije koje uspijemo
6 prikupiti, časni Sude, i to čim budemo imali nešto na raspolaganju. U redu.
7 Zamolit ću da nakratko pređemo na poluzatvorenu sjednicu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da nakratko pređemo na
9 poluzatvorenu sjednicu.

10 [Poluzatvorena sjednica]

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 32175-32180 redigovane. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)

11 [Otvorena sjednica]

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Eh tako, sad smo na javnoj sjednici.

13 Gospodine McCloskey, izvolite.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

15 P: Dakle, da organiziram... da postavimo situaciju. Noć 11-og, da li je
16 moguće da ste Vi, Jevđević, srpski vojnici, svi bili tamo u toj gomili Muslimana
17 te noći 11-og?

18 O: Gospodine McCloskey, ja sam 11-og prošao kroz Potočare. Ono što mi
19 daje za puno pravo da tvrdim da je to 11. je upravo ta masa ljudi koja se je
20 nalazila tamo. Ja sam išao vozilom koje je imalo civilnu boju i niko od njih

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nije ni znao da li je to vojno vozilo. Ja sam se bukvalno probijao kroz tu masu.
2 I jednog trenutka me uhvatio strah, misleći ako saznaju ko je unutra da mogu
3 jednostavno da nas tu raskidaju, da tako kažem, bukvalno. I jedva smo se probili
4 kroz tu masu i nisam se usudio uveče vraćati nazad istim putem nego sam se
5 vratio drugim putem. Da je to bilo 12-og uveče u 10.00 sati, ne bi bilo takve
6 gužve. Veliki broj njih je već tokom 12-og bio evakuisan, kao što smo... kao što
7 smo vidali tokom ovog suđenja.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jeste li rekli 10-og ili 11-og?

9 SVJEDOK: 11-og, časni Sude.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Ja sam mislio da sam tako čuo.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

12 P: Jasno Vam je da je u Potočarima 12-oga još uvijek bilo na hiljade
13 ljudi koji nisu bili odvedeni?

14 O: Pa, verovatno je bilo, ali sigurno duplo manje nego što je bilo 11-
15 og.

16 P: Otkud to znate?

17 O: Pa, video sam ovde da je evakuacija trajala dva dana.

18 P: Ne na temelju onog što ste onda vidjeli?

19 O: Ne, ne. Nisam onda ništa video u vezi evakuacije.

20 P: Kao što znate, general Krstić je rekao da je on prošao kroz Potočare
21 11-og, to je i on rekao, a i poručnik Koster, koji je nizozemski oficir, on je
22 iskaz dao u tom predmetu. Vi ste rekli da ste to pročitali. On je u svom iskazu
23 rekao da su oni imali... napravili obezbjeđenje i da 11-oga nije prošao niti
24 jedan srpski vojnik kroz Potočare. To je... Taj ste dio iskaza pročitali?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, jesam. I ne slažem se sa njim.

2 P: U redu. Ali kažete da je Mladić izdao naređenje Vama i drugim
3 jedinicama da krenete prema Žepi sljedećega dana; je li tako?

4 O: Da.

5 P: Umjesto da se Vi pripremite, da pripremite vojsku da krene prema
6 Žepi, Vi nam sad kažete da ste polako se kretali pretražujući teren, ali da
7 niste ni stigli, kamoli do Žepe, nego da jedva da ste izašli iz Srebrenice.

8 Generale, da Vam je general Mladić izdao naređenje da idete za Žepu, Vi
9 biste otišli za Žepu, zar ne? Ne biste se Vi zamajavali tamo i polako kretali u
10 ovom smjeru koji ste nam sada spomenuli?

11 O: Ja sad nisam pomenuo nijedan smer kretanja jedinica. Pomenuo sam kuda
12 sam ja išao 11-og. Ali ako se izda naređenje da se ide na Žepu, nije nam izdô
13 naređenje da idemo putem Bratunac-Konjević Polje-Milići-Vlasenica, nego da se
14 usput izvrši pretres terena u tom pokretu prema Žepi, jer to je bila neophodna
15 radnja. I nijedan drugi pravac i taktički opravdan nije postojô osim toga kojim
16 smo išli, a to je, Srebrenica-Vijogor-Derventa-Milići i dalje.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U redu. Da pogledamo sada 65ter
18 dokument 117A u verziji na engleskom, u verziji na B/H/S-u 117B. 1177, krivo sam
19 rekao.

20 P: Ovo bi Vam... ovaj bi Vam presretnuti razgovor trebao biti poznat.
21 Zapravo, ovo je samo kratki rezime koji su napravili bosanski operateri. 09.52h
22 ujutro 15. jula:

23 "Pukovnik Beara traži generala Živanovića kojeg tamo nema. I rekao je da
24 ga nazove na lokal 139."

25

26

27

28

29

30

1 Lokal 139 je lokal Drage Nikolića u Zvorničkoj brigadi, u uredu
2 bezbjednjaka?

3 O: Ne znam napamet lokale. Imate telefonski imenik Zvorničke brigade i
4 možemo proveriti.

5 P: Pa mi imamo to, pa tamo piše tako. Molim Vas vjerujte mi na riječ, to
6 smo ovdje vidjeli. Ako hoćete mogu Vam to sutra pripremiti.

7 O: Ne treba. Verujem Vam.

8 P: Dakle, ako je ovaj presretnuti razgovor točan, to onda znači da bi se
9 očekivalo da je pukovnik Beara u Zvorničkoj brigadi otprilike u to vrijeme kako
10 bi mogao primiti poziv generala Živanovića; je li tako?

11 O: Logično sledi iz ovog razgovora.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U redu. Da pogledamo 65ter dokument
13 117A /?1178A/ i 117C... 1178C u verziji na B/H/S-u. Telefonski imenik Zvorničke
14 brigade je 368 po 65ter spisku, ako neko želi provjeravati.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Verzija na B/H/S-u /?je/ povjerljiva,
16 molim da se to ne emitira.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja sam generalu dao odštampanu verziju
18 tog dokumenta.

19 P: Dakle, ako pogledamo ove razgovore između generala Živanovića i
20 pukovnika Ljube Beare, evo proći ćemo kroz to. Prema operaterima, general Beara
21 kaže: "Zdravo, gospodine generale."

22 On odgovara: "Zdravo, ovde Živanović."

23 "'Alo, zdravo."

24 "Nema, to je odgođeno. Smije se. Ne može biti odgođeno dok ima..."

25

26

27

28

29

30

1 Beara: "Dobro, ali sad nova funkcija, novi dan..."
2 Živanović: ...
3 Beara: "Tako. Čuješ, burazeru. Da. Onaj dan, ja sam o tome izvijestio
4 komandanta. Furtula nije poslao onaj interventni vod Lukiću."
5 Furtulu smo... Furtulu smo identificirali na onoj videosnimci iz
6 Srebrenice. Dakle, radi se o istom tom Furtuli za kojeg kažete da je bio također
7 na večeri, navodno 11-og, po Vama.
8 O: Da. Radi se o Furtuli, ja sam znao jedinog ovog Furtulu.
9 P: A tada je to bio komandant Višegradske brigade; je li tako?
10 O: Mislim da je to tad bila Višegradsko-goraždanska da se zvala, da je
11 spojeno u jednu brigadu ili 5. podrinjska laka pešadijska brigada.
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.
13 G. HAYNES: [simultani prevod] Misli da je tu pogrešno prikazano ono što
14 imamo u spisu. Strana 40, redovi 12 do 15. Optuženi nikad nije rekao da je
15 Furtula bio na sastanku.
16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey.
17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]
18 P: Možda sam ja ga pomiješao sa Jevđevićem. Je li se Vi sjećate da ste
19 vidjeli Furtulu kao što se Jevđević sjeća?
20 O: Ne, ja sam rekao da nisam siguran da li sam Furtulu video i da mi
21 ništa... nikakav utisak nije ostavio da bih... da bih ga se sećao. Mislim da sam
22 tako baš Vama rekao u toku prethodne pauze, odnosno pre prethodne pauze.
23 P: U redu. Hvala, što ste mi to razjasnili.
24
25
26
27
28
29
30

1 Lukićev interventni vod, šta je to? Šta Vi mislite da to jeste, imajući
2 na umu da imate saznanja o ljudstvu i jedinicama?

3 O: Ja mislim da Lukić nije imô nikakav interventni vod, da je bila jedna
4 interventna četa iz Višegradske brigade i da je jedan drugi čovek bio komandir
5 te čete ili voda, ne znam tačno.

6 P: Koje je bilo ime tog drugog čovjeka?

7 O: Mislim da je Boban Indić.

8 P: I to ime smo prepoznali i u drugim razgovorima?

9 O: Da, negde sam ga video u *interceptima*.

10 P: I nakon toga Živanović kaže: "Lukić čeka kod Blagojevića."

11 Beara kaže: "Lukić je tu sa mnom, i vozač njegov, i mi smo urgirali."

12 Dakle, prema ovome, Lukić je trebao biti s Bearom u Zvorniku i to ujutro
13 15. jula; da li je to tačno?

14 O: Pa, tako kaže ovaj koji je ovde predstavljen kao Beara, da je Lukić
15 sa njim.

16 P: Nakon toga Živanović kaže: "Da."

17 A Beara kaže: "Jučer pošalje Furtula jednog borca bez ruke i jednog za
18 koga Lukić zna da je pijanica. Pijanica jedna, jebi ga."

19 Živanović kaže: "Da."

20 Beara: "Umjesto voda."

21 Živanović kaže: "Majko moja."

22 Beara kaže: "Jednostavno ga nije brige za komandantova naređenja. Taj
23 vod ima 60 ljudi."

24

25

26

27

28

29

30

1 Što mislite zašto... Tko je taj komandant u ovom kontekstu?

2 O: Ja ne znam da li je, ovde kako se vodi, Beara imao kontakte sa tim
3 komandantom, a verovatno misli na ovoga Furtulu. A videli smo iz nekih
4 dokumenata da je ta... ta jedinica krenula i da se autobus negde neki pokvario,
5 pa nije stigla.

6 P: U redu, s tim se slažem. Ali kada se ovdje govori o naređenjima
7 komandanta, zar nije Bearin komandant bio Mladić?

8 O: Da, da. Nego sam mislio da je... na koga je... iz čijeg je sastava
9 jedinica. To je iz Višegradske brigade i Furtula je njen bio komandant.

10 P: U redu. I nakon toga nastavlja.

11 Beara kaže: "Neka pošalje makar pola."

12 Živanović: "Da, da."

13 Beara: "Molim?"

14 Živanović: "Odmah da šalje."

15 Beara: "Da."

16 Živanović: "Ne mogu ja to više određivati."

17 Dakle, ovdje smo 15. jula. Zašto mislite da Živanović to kaže?

18 O: Pa, zato što više nije komandant korpusa. Formalno jeste, ali stvarno
19 nije, jer nije bio još formalno predô dužnost.

20 P: U redu. I onda nastavljamo: "Aha."

21 Živanović: "385."

22 Beara: "385."

23 Živanović: ...

24

25

26

27

28

29

30

1 Beara: "385."
2 Živanović: "Tako je."
3 Beara: "A to je koja centrala? 385?"
4 Živanović: "Zlatar i 385."
5 Dakle, Zlatar i 385, to je kod da se stupi u kontakt sa generalom
6 Krstićem u Krivačama, zar ne? Tamo se nalazilo istureno komandno mjesto 15-og?
7 O: Ne, ovaj broj 385 lokal je verovatno šetao zavisno gde je lokacija
8 bila. To se je ostvarivalo preko radiorelejnih veza, a mislim da je to bio lokal
9 u to vreme komandanta Drinskog korpusa. I jest bio u to vreme na IKM-u u
10 Krivačama.
11 P: A komandant Drinskog korpusa u to vrijeme je bio general Krstić, zar
12 ne?
13 O: Da.
14 P: I nakon toga Beara kaže: "U redu."
15 Živanović: "Trebali smo otići na piće."
16 Beara: "Da, u redu. Ajde pozdravljam."
17 I nakon toga imamo 954 i ja bih zamolio da pogledamo 65ter 1179A i
18 1179B. Ovdje imamo jednu drugu presretnutu konverzaciju između pukovnika Ljube
19 Beare i generala Krstića.
20 O: Kod mene je samo Beara, nije Ljubo.
21 P: I ja ću Vam dati verziju napisanu rukom. Imamo nekoliko verzija ovih
22 dokumenata. Dakle, izaberite bilo koju. Dakle, vidimo u 10.00 sati, 10 minuta
23 kasnije. Dakle, možemo vidjeti na ovoj verziji koju ja sad upravo gledam da to
24 počinje sa:
25 "Generale, Furtula nije ispunio naredbu šefa. Slušaj, naredio mu je da
26 ode tenkom, a ne vlakom."
27
28
29
30

1 Beara: "Ali meni treba 30 ljudi, kao što je naređeno."

2 Krstić: "Uzmite ih od Tasića ili Sladojevića. Ja oдавde ne mogu za Vas
3 nikoga izvući."

4 I onda dalje vidimo da se spominju Nastić i Blagojević. Po Vama, o kome
5 se ovdje govori, kad se govori o Tasiću i o Blagojeviću? To Muslimani zapravo
6 nisu dobro čuli, zar ne?

7 O: Pa, pretpostavljam da je reč o Nastiću iz Milićke brigade i
8 Blagojeviću iz Bratunačke.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li možete ponoviti drugo ime? Nismo
10 ga dobro čuli.

11 SVJEDOK: Časni Sude, drugo je ime Blagojević iz Bratunačke brigade.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

13 P: I da vidimo o čemu je zapravo riječ, kontekst. U 10.00 sati ujutro u
14 Zvorniku 15. jula, složit ćete se da su svi Muslimani muškarci u Orahovici... u
15 Orahovcu bili ustrijeljeni, ubijeni, i njihov pokop je tek tada završen ili još
16 bio u toku. Svi muškarci u školu... školi u Petkovicima bili su ubijeni, također,
17 kasno u noći 14-og i rano ujutro 15-og. I svi su, dakle, mrtvi i njihova tijela
18 se pokapaju kraj brane. I u školi u Ročeviću još uvijek je živo na stotine
19 Muslimana zatvorenika, a mnoge stotine zatvorenika su još uvijek žive u školi u
20 Kuli u blizini Pilice. Na stotine su isto tako žive u kulturnom centru u Pilici;
21 da li je to tačno?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, to je tako utvrđeno dosad u toku suđenja.

2 P: A gdje ste Vi bili u 10.00 sati ujutro 15. jula?

3 O: Pa, negde sam bio verovatno na polasku ili sam već krenuo, pre nego
4 što je kolona krenula, ili sam formirao kolonu taktičke grupe da krenem u pravcu
5 Zvornika.

6 P: Dakle, kad kažete da ste ipak krenuli ili trebali krenuti, Vi ste
7 zapravo se susreli sa generalom Krstićem tog jutra i pripremali ste se da odete
8 ili ste već bili otišli; da li je to tačno?

9 O: Ja sam otišô bio sa IKM-a Krivače pre 10.00 sati. A negde oko 10.00h
10 ili neki minut posle 10.00h sam napustô kompletno područje Žepe, odnosno
11 Podžepnja.

12 P: U redu. Pogledajmo o čemu se ovdje radi. Dakle, gospodin Beara i
13 gospodin Krstić razgovaraju, pogledajmo o čemu. Dakle, nastavljam sa čitanjem:

14 "Ali nemam ih ovdje. Trebaju mi danas i vratiću ih večeras. Krle, morate
15 razumjeti... Krle, moraš to razumjeti. Ne mogu ti to objašnjavati."

16 Krle je zapravo general Krstić; da li je to tačno?

17 O: Pa, verovatno da jê.

18 P: Što mislite što Beara treba, što on traži, uzimajući u obzir ono što
19 znate o ovom predmetu?

20 O: Pa, verovatno mu treba ono što mu nije stiglo na vreme od gospodina
21 Furtule.

22 P: A što je to?

23 O: Ljudi.

24 P: A zbog čega? Za što?

25 O: Pa, verovatno za posao koji je radio Beara.

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, organizirati ubojstvo, na primjer, svih zatvorenika Muslimana;
2 da li je to dobar primjer?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nikolić.

4 G. NIKOLIĆ: Mislim da se ovde traži nagađanje od svjedoka. Tim prije što
5 on sam izjavljuje da nije bio u to vrijeme u kontaktu sa Bearom.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da svjedok može odgovoriti na
7 pitanje kakav god bio njegov odgovor. Mislim da je on to u stanju. I molio bih
8 Vas da odgovorite.

9 G. BOURGON: [simultani prevod] Časni Sude, ja se slažem sa prigovorom
10 mog kolege. Ne radi se o tome da li to svjedok zna ili ne. On je rekao da se
11 ovdje radi o stvarima koje su utvrđene na suđenju. Dakle, on tu nagađa.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, on tu ništa ne nagađa. On je ovdje
13 s nama više od dvije godine i on to vrlo dobro zna da nitko ovdje ne može
14 nagađati i ne treba nagađati. Prema tome, mislim da je on u vrlo dobroj
15 situaciji i da je sasvim kadar da odgovori na to pitanje. Izvolite to uradite,
16 gospodine.

17 SVJEDOK: Časni Sude, ja mislim da se ovde radi o tome da nisu ljudi koji
18 su poslani iz Višegrada stigli na vreme i da Beara ne može da završi posao o
19 kome govori gospodin McCloskey i da mu je za to potrebno bar 30 ljudi. I ja sam
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to sve saznô i video ovde tokom suđenja i sad mogu samo povezivati dokumente
2 koje mi predočava gospodin tužilac.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

4 P: U redu. I dakle, nakon toga, Beara kaže: "Ne mogu ti to objasniti."

5 Krstić kaže: "Sve će poremetiti na njegovom pravcu ako ih izvučem, a od
6 njega mnogo ovisi."

7 Što mislite, o čemu ovdje govori Krstić?

8 O: Ja ne znam da li je Beara tražio nekoga konkretno od gospodina
9 Krstića da izvuče sa područja žepe i pošalje dole, ali pre ovoga razgovora već
10 je donesena odluka bila da se moja jedinica vrati zbog onoga zadatka koji sam
11 dobio, a to je borba sa 28. divizijom.

12 P: Nakon toga Beara kaže: "Treba mi 15 do 30 ljudi sa Bobanom Indićem.
13 Ne mogu ništa uraditi, ništa da riješim."

14 Kako se ovo uklapa u cijelu sliku?

15 O: Pa, uklapa se tako da on insistira dalje da mu se pošalju ljudi.

16 P: A onda Krstić kaže: "Ljubo, ovo nije bezbjedno, /?nije/ bezbjedna
17 linija."

18 Da li se ovdje radi o radiorelejnoj liniji koja nije sigurna?

19 O: Ovo što ste Vi meni dali ne podudara se potpuno sa tim što mi čitate,
20 tako da ne mogu da vidim frekvencije da bih mogô da znam o kojoj vrsti veze se
21 radi. A pošto je razgovor iz Krivača, onda je išao preko RRUL i ta veza nije
22 zaštićena bila.

23 P: U redu. Beara onda odgovora: "Znam. Znam."

24 Krstić kaže: "Ja ću vidjeti što mogu da uradim, ali to će poremetiti
25
26
27
28
29
30

1 svašta. I imaš tamo kod Nastića... imaš dole kod Nastića i Blagojevića."
2 Ko je Blagojević, podsjetite nas?
3 O: Verovatno misli na komandanta Bratunačke brigade.
4 P: A Nastić?
5 O: Milomir Nastić u to vreme je bio komandant Milićke brigade.
6 P: Beara kaže: "Ma nemam. Da imam ne bih tražio već treći dan."
7 Pukovnik Beara nema komandne ovlasti, zar ne, nad generalom Krstićem? On
8 tu moli, traži.
9 O: Da, on traži od njega, verovatno da izvrši zadatak koji mu je dao
10 njegov šef. Da li je tad mogô stupiti u vezu sa svojim šefom, pa da to preko
11 njega reši, možda nije. Da je mogô stupio bi u vezu sa Mladićem i Mladić bi to
12 odmah rešio.
13 P: Mladić bi morao da izda direktno naređenje komandantima brigada ili
14 preko Krstića Beari da ih uzme. Jer Beara sam ne može koristiti se sa brigadnim
15 sredstvima, jer on nije komandant; je li tako?
16 O: Pa, on nije komandant, to je tačno. Al' vidite da on traži konkretne
17 ljude koji su njemu bili dodeljeni, al' oni iz nekog razloga ne stižu, al' on
18 insistira uporno kod generala Krstića da mu reši taj problem. I ovaj ga
19 u...upućuje šta da uradi. Znači, nije ni ovde Krstić naredio ni Blagojeviću ni
20 Nastiću, nego rekô direktno on da se obrati njima.
21 P: Krstić dalje kaže: "Vidi kod Blagojevića. Uzmi njegove Crvene
22 beretke."
23 Beara kaže: "Ma, nema. Ostalo ih četiri. Oni su zdimili, jebi ih. Nema
24 ih više tamo."
25
26
27
28
29
30

1 Krstić kaže: "Vidjet ću šta mogu učiniti."

2 Mislim da smo već primijetili da tu Krstić ne kaže: "Vidi kod Vinka
3 Pandurevića." Je li tako?

4 O: Da.

5 P: Krstić je prije toga razgovarao s Vama i dao Vam konkretna uputstva o
6 tome šta Vi treba da radite da se vratite u brigadu; je li tako?

7 O: Da.

8 P: U vrijeme ovog razgovora Krstić je već trebao dobiti najnovije
9 podatke o toj operaciji u koju je bio uključen Beara?

10 O: Vi vidite iz ovog razgovora koje je informacije imao.

11 P: U vrijeme Vašeg razgovora ujutro 15-og sa generalom Krstićem, general
12 Krstić je već morao biti obaviješten, upoznat sa operacijom ubijanja koju je
13 vršio pukovnik Beara, zajedničkoj operaciji Drinskog korpusa, Glavnog štaba
14 Zvorničke brigade i Bratunačke brigade?

15 O: Ja to nisam znao tada šta on zna. I nije meni ništa rekao u vezi sa
16 ovim. Ja sam pre ovog razgovora završio sa njim susret i otišao.

17 P: Ali složiti ćete se sa mnom da je general Krstić morao da zna za tu
18 operaciju ubijanja u vrijeme kada ste Vi s njim razgovarali?

19 O: Pa, verovatno da je nešto znao, čim se ovde u razgovoru sa Bearom ne
20 iznenađuje i ne pita ga, ne traži neka objašnjenja, za šta ov... za šta njemu
21 ljudi su neophodni.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, ako je general Krstić bio upoznat s time da je još na hiljade
2 ljudi živo u Zvorničkoj brigadi, to jest u području Zvorničke brigade, za koje
3 je potrebno obezbjeđenje, koje onda treba strijeljati, transportirati... Ustvari
4 prvo obezbjeđivati, transportirati, strijeljati i pokopati, a istovremeno od Vas
5 traži da držite linije i da se... da riješite pitanje muslimanske kolone. To je
6 informacija koju ste i Vi morali imati u vezi s tim zarobljenicima da biste Vi
7 mogli obaviti svoj zadatak na pravi način; je li tako?

8 O: Ne.

9 P: A da li biste željeli da znate tako nešto, generale?

10 O: Kako sam mogao da želim uopšte da znam nešto za nešto što uopšte nije
11 u mojoj svesti, jer nisam znao da ti ljudi uopšte postoje kao zarobljenici.

12 P: Generale, možete li mi objasniti, meni, Vijeću, zbog čega nije bilo
13 neophodno da Vi znate za te zarobljenike?

14 O: Pa, vidite da nijednog trenutka general Krstić ne upućuje Bearu na
15 Zvorničku brigadu, a on se nalazi na pragu kuće Zvorničke brigade. Nijednog
16 trenutka, iz svih ovih dosadašnjih dokumenata i suđenja smo videli, da nije
17 izdat takav zadatak Zvorničkoj brigadi, ni da ih prihvati, ni da ih smesti, ni
18 da čuva stražu itd. Prema tome, verovatno je Krstić imô saznanja da je to
19 organizovano i da se očekuju ljudi iz Višegrada ili ne znam odakle već da se ti
20 poslovi završe, i da se to nije ticalo Zvorničke brigade.

21 P: Generale, kako to da to nisu bili neophodni podaci za Vas? Molim Vas,
22 od odgovorite mi na to pitanje.

23 O: Ne vidim nikakav taktički razlog, vojnički razlog, borbeni razlog, da
24
25
26
27
28
29
30

1 ja za tako nešto znam, što radi neko drugi potpuno neovisno u ovom procesu od
2 borbenih dejstava i od Zvorničke brigade.

3 P: Složit ćete se sa mnom da je svaki od komandanata bataljona, 4.
4 bataljon u području Orahovca... bataljon... ustvari, zamjenik komandanta iz
5 Petkovaca, komandant Ročevića, Aćimović, 1. bataljon, dakle, pilički 1.
6 bataljon, bezbjednjak i zamjenik komandanta koji je u tom trenutku rukovodio
7 njima, da su oni svi na ovaj ili onaj način morali imati neke kontakte sa
8 zatvorenicima. Ja Vam... od Vas ne tražim nego samo da na temelju onog što je
9 rečeno u ovom suđenju izvodite zaključke. Ti su ljudi, ta četiri ključna
10 zapovjednika bataljona su se našli pred tom... tim zadatkom koji im je
11 jednostavno se našao u rukama. Kako to da nije bilo neophodno da i Vi za to
12 znate?

13 O: Pa, Vi dobro znate iz dosadašnjih suđenja i Vaših istraga, kada su te
14 aktivnosti počele gde sam ja bio i šta sam radio. Vi takođe znate da ni Dragan
15 Obrenović nikad nije rekao da je bilo kom od ovih komandanata izdao naređenje u
16 pogledu tih ratnih zarobljenika. On je njima tad izdavô naređenja da izdvoje
17 ljude za organizaciju zaseda i borbu sa 28. divizijom, pa su mnogi ljudi
18 očekivali da mogu biti poslani u Baljkovicu ili na Crni vrh. Pa, ako je neko od
19 njih zatražio u tom momentu da budu stražari pored škole gdje su ratni
20 zarobljenici, za koje od njih u to vreme niko nije znao da će biti streljani,
21 rađe je prihvatio da bude tu stražar nego da ide u borbu.

22 Ali nijednom tom komandantu bataljona naređenje nije izdô ni Obrenović
23 ni Pandurević.

24 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mislim da je
25 ovo pravi trenutak za prekid za danas.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. U redu, gospodine McCloskey. Prema
2 Vašoj procjeni, koliko vremena još prije nego što završite sa unakrsnim
3 ispitivanjem?

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ako se
5 previše ne odugovlači sutra, možda ćemo završiti sutra. Imamo tri registratora,
6 dva smo obradili, skoro.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovo je samo zbog planiranja. Prvi put
8 vidim da ima i nekih tragova umora kod svjedoka, pa zbog toga. Ali dobro,
9 nastavljamo sutra ujutro u 09.00h. Hvala Vam.

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

11 ... Sjednica završena u 13.43h.

12 Nastavak zakazan za petak,

13 27.02.2009. u 09.00h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30